

รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ดำเนินการโดย
สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมผลการปฏิบัติงานของสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่ และเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้สนใจได้ทราบข้อมูล และติดต่อประสานงานได้ อย่างถูกต้อง ตามนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ของสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราชฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทุกภาคส่วน รวมถึงประชาชนผู้สนใจ สามารถนำไปปรับใช้เป็นข้อมูลทางวิชาการ และต่อยอดในการส่งเสริมงานด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

ตุลาคม 2567

สารบัญ

กิจกรรม	หน้า
สภาพทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช	1
ประวัติสถานี่พัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	5
รายงานแผน-ผลการดำเนินงานประมาณปี 2566	7
โครงการจัดงานวันดินโลก ปี 2566	14
โครงการอบรมหมอดินอาสา 4.0 และวันหมอดินอาสา ปี 2567	16
ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	23
โครงการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ	30
โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี	30
ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	30
ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินมีปัญหา	31
รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	32
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	34
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	35
ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	37
โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดสารเคมีทางการเกษตร	38
ไกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	40
ส่งเสริมการไกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	41
โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน ปีงบประมาณ 2567	42
ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	44
โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	45

สารบัญ(ต่อ)

กิจกรรม	หน้า
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	47
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	50
โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	51
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	53
โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	55
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	58
กิจกรรมการจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวร ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช	60
โครงการทหารพันธุ์ดี ปี 2567	61
รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	62
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	65
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	72
ช่องทางติดต่อ	77

สภาพทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช

• คำขวัญประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

- เราชาวนครฯ อยู่เมืองพระ มั่นอยู่ในสัจจะ ศีลธรรม กอปรกรรมดี มีมานะ พากเพียร ไม่เบียดเบียน ทำอันตรายผู้ใด
- ที่ตั้ง : ทิศเหนือ จว.สุราษฎร์ธานี
- : ทิศใต้ จังหวัดสงขลา, พัทลุง และตรัง
- : ทิศตะวันออก อ่าวไทย (225 กม.)
- : ทิศตะวันตก จังหวัดสุราษฎร์ธานี, และกระบี่

อำเภอ 23 อำเภอ

และ 185 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามข้อมูลจาก 5 แหล่ง

และ 1,551 หมู่บ้าน

เนื้อที่ 6,214,064 ไร่
เป็นลำดับที่ 16 ของประเทศไทย

พืชเศรษฐกิจของจังหวัด ประกอบด้วย

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

เท่ากับ 175,504 ล้านบาทแบ่งออกเป็น

ผลผลิตภาคบริการ จำนวน 86,327 ล้านบาท ร้อยละ 48.36

ผลผลิตภาคเกษตร จำนวน 47,429 ล้านบาท ร้อยละ 26.57

ผลผลิตภาคอุตสาหกรรม จำนวน 44,748 ล้านบาท ร้อยละ 25.07

ยางพารา

ปาล์มน้ำมัน

ข้าว

ผลไม้

มิติใหม่การบูรณาการร่วม กระทรวงเกษตร และ กระทรวงพาณิชย์

- ❖ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่
 - ความจุอ่างฯ ทั้ง 4 รวม 212.20 ล้าน ลบ.ม.
 - ปัจจุบันเก็บกักน้ำ รวม 135.189 ล้าน ลบ.ม.
 - คิดเป็น 63.71% ของความจุทั้งหมด

❖ สภาพน้ำบริเวณหน้าฝาย

มีแนวโน้มลดลง ปัจจุบันมีฝนตกลงในหลายพื้นที่ในจังหวัดนครราชสีมา ระดับน้ำในลำน้ำธรรมชาติต่ำกว่าระดับตลิ่ง การระบายน้ำยังคงระบายได้ดี

❖ สภาพน้ำทำในลำน้ำสายหลัก

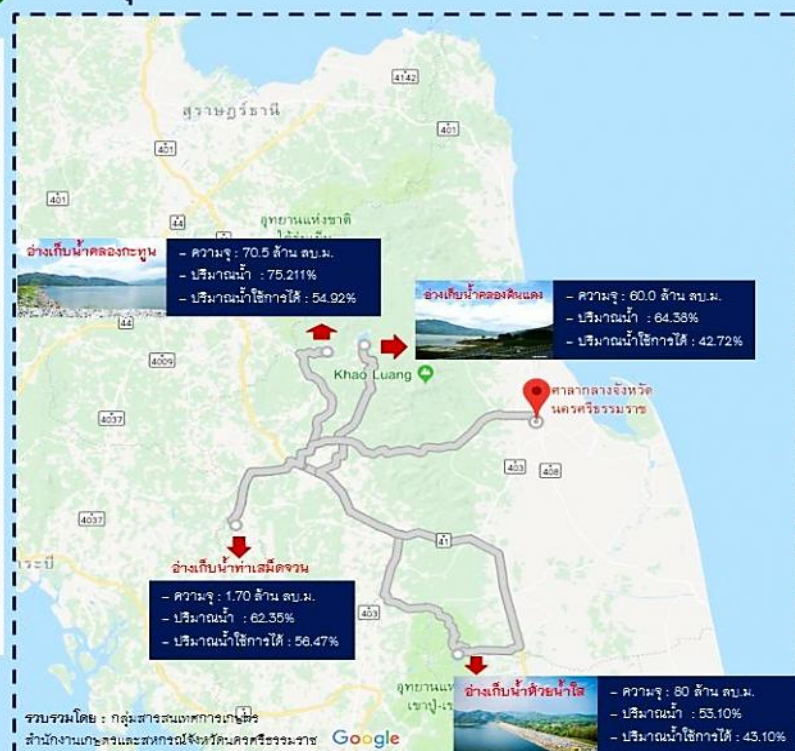
พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก พื้นที่ต้นน้ำแม่น้ำตาปี พื้นที่ต้นน้ำแม่ปิง ปัจจุบันมีปริมาณฝนตกลงในหลายพื้นที่ ระดับน้ำในลำน้ำธรรมชาติต่ำกว่าระดับตลิ่ง การระบายน้ำยังคงระบายได้ดี

บริเวณอำเภอทุ่งสง อำเภอบางขัน ปัจจุบันไม่มีฝนตกในพื้นที่ ระดับน้ำในลำน้ำธรรมชาติมีระดับลดลง การระบายน้ำยังคงระบายได้ดี

แหล่งข้อมูล :

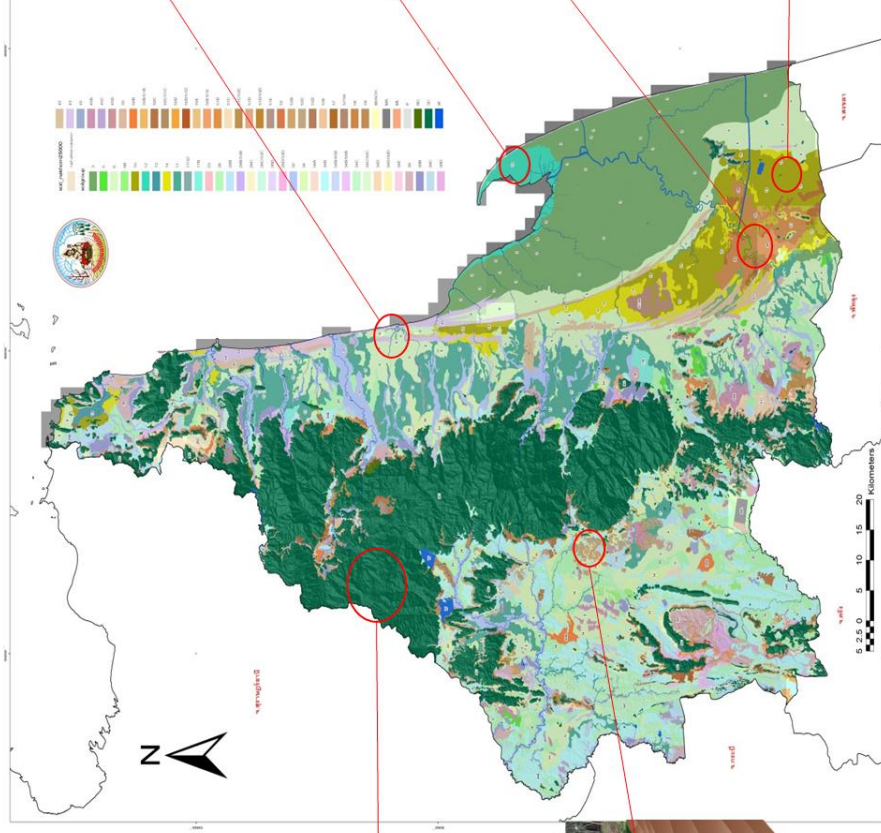
ศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ โครงการชลประทานนครราชสีมา
สำนักงานชลประทานที่ 15 กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 24 เมษายน 2561 (เวลา 09.00 น.)

สรุปสถานการณ์น้ำเมืองคอน

ทรัพยากรดิน

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ดินในพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน
1,620,272 ไร่

ดินตื้น
208,767 ไร่

ดินปัญหา

ดินทรายจัด
149,741 ไร่

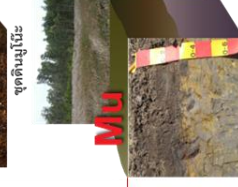
ดินเค็มชายทะเล
53,695 ไร่

ดินอินทรีย์
116,649 ไร่

ดินเปรี้ยว
325,061 ไร่

จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิสัยทัศน์

“นครแห่งอารยธรรม น่ายู่ง่าย เกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

การใช้ประโยชน์ที่ดิน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2564

จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีเนื้อที่ 6,214,064 ไร่

23 อำเภอ

185 อบท.

1,551 หมู่บ้าน

กิจกรรมดำเนินการของสำนักงานพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

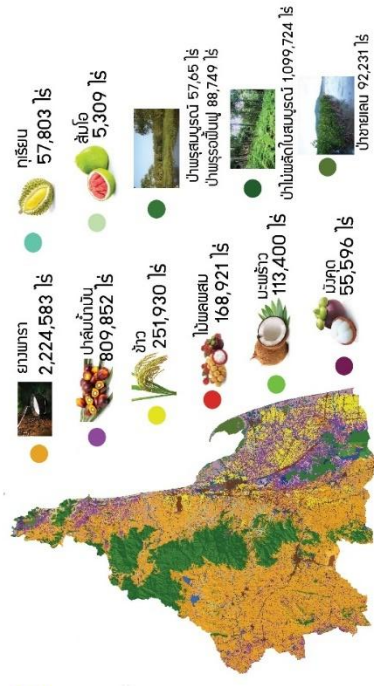
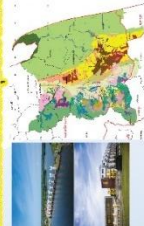
โครงการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	691 บ่อ
การพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	151 แห่ง
ศูนย์บริการเกษตรกร	133 ศูนย์
โครงการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	44,350 ไร่
การอนุรักษ์ดินและน้ำ	1,620 ไร่
โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ	4,938 ไร่
โครงการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	1,688 กลุ่ม
โครงการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	65 โรงเรือน

เทคโนโลยีนาโน 1,832 ราย

นายอำเภอ 236 คน

อำเภอ

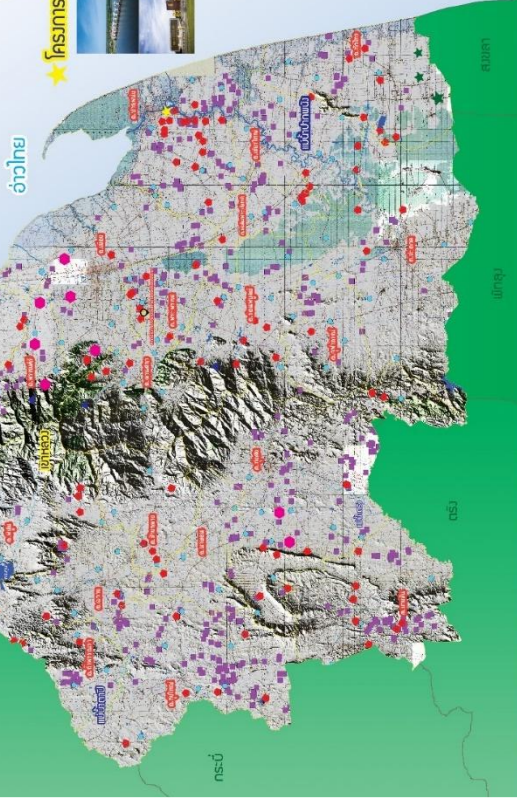
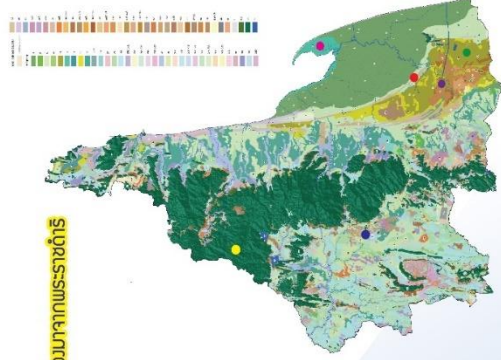
โครงการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร

ทรัพยากรดิน

ดินปีญหา

- ดินทรายจัด 149,741 ไร่
- ดินเค็มชายทะเล 53,695 ไร่
- ดินอินทรีย์ 116,649 ไร่
- ดินเปรี้ยวจัด 325,061 ไร่
- ดินตื้น 208,767 ไร่
- ดินในพื้นที่ลาดชันเชิงชัน 1,620,272 ไร่

ประวัติสถานี่พัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

มีจุดเริ่มต้นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) รัฐบาลได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาชนบทในพื้นที่ยากจน กรมพัฒนาที่ดินซึ่งมีหน้าที่ดูแลทรัพยากรดินได้รับการสนับสนุนโครงการและงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ชนบทยากจนจำนวนมาก จังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งในขณะนั้นมีพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ยากจน จำนวน 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 102 ตำบล 456 หมู่บ้าน 65,165 ครัวเรือน ประชากร 428,313 คน กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดตั้งหน่วยชั่วคราวขึ้นตรงต่อสถานีพัฒนาที่ดินยะลา เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2524 โดยเช่าบ้านเลขที่ 91 ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นสำนักงานชั่วคราวโครงการโดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่หมู่บ้านยากจนและหมู่บ้านเพื่อความมั่นคง รวม 4 โครงการ คือ โครงการพัฒนาดินเปรี้ยวและดินเค็มภาคใต้ โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุในเขตหมู่บ้านชนบทยากจน โครงการอนุรักษ์ดิน และโครงการ อพป. หมวดยเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ ต่อมากรมพัฒนาที่ดินได้แบ่งส่วนราชการใหม่ตามคำสั่ง กรมพัฒนาที่ดินที่ 852/2527 และคำสั่งที่ 378/2527 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2527 แบ่งพื้นที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคเป็น 12 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและยกฐานะหน่วยงานในจังหวัดเป็นสถานีพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด ดังนั้น หน่วยพัฒนาที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราชจึงได้ยกฐานะจากหน่วยฯ ขึ้นเป็นสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช และขึ้นตรงต่อสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2527 อีกทั้ง กรมพัฒนาที่ดินได้ติดต่อขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์จากกรมที่ดิน ที่ทุ่งม่วงค่อม หมู่ที่ 3 ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ประมาณ 37 ไร่ ก่อสร้างอาคารสำนักงานและได้ย้ายจากสำนักงานชั่วคราวมาใช้สำนักงานถาวรเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2532 มาจนถึงปัจจุบัน

กรอบอัตรากำลังคนของสถานี จำนวน 40 คน

- เครือข่ายหมอดีอาสา

- ▶ หมอติดเชื้อสาปรจำหมู่บ้าน จำนวน 1,643 คน
- ▶ หมอติดเชื้อสาปรจำตำบล จำนวน 165 คน
- ▶ หมอติดเชื้อสาปรจำอำเภอ จำนวน 23 คน

ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2567

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช
รายงานสถานการณ์ใช้จ่ายเงินงบประมาณ
30 กันยายน 2567

	งบประมาณที่ได้รับ ทั้งหมด	ผูกพัน	คิดเป็น %	เบิกจ่าย	คิดเป็น %	ผูกพัน+เบิกจ่าย	คิดเป็น %	คงเหลือ	หมายเหตุ
งบบุคลากร	4,584,240.00	-	-	4,584,240.00	100.00	4,584,240.00	100.00	-	
งบดำเนินงาน	9,119,044.00	245,760.00	2.70	8,862,398.24	97.19	9,108,158.24	99.88	10,885.76	ค่าสาธารณูปโภค
งบลงทุน	19,965,613.00	-	-	19,960,109.56	99.97	19,960,109.56	99.97	5,503.44	แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
งบดำเนินงาน+งบลงทุน	29,084,657.00	245,760.00	0.84	28,822,507.80	99.10	29,068,267.80	99.94	16,389.20	
รวม	33,668,897.00	245,760.00	0.73	33,406,747.80	99.22	33,652,507.80	99.95	16,389.20	

แผน-ผลการดำเนินงานงบประมาณปี 2567

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
	นับ	แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
2. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายหน่วยงาน (Function) : แผนงานพื้นฐาน	ไร่						
ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน							
แผนงาน 2 พื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ไร่						
ผลผลิตที่ 2 เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน	ราย						
กิจกรรมหลักที่ 5 การบริหารจัดการดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ							
5.1 โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี	ใบ	808	808	100	20,580.00	20,580.00	100
5.2 โครงการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ	ราย	70	70	100	97,300.00	97,300.00	100
	ตัวอย่าง	2,660	2,660	100			
กิจกรรมหลักที่ 6 การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาให้มีส่วนร่วมและต่อยอด	ราย						
ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน							
6.1 อบรมหมอดินอาสา							
1) การศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก	ราย	3	3	100	26,080.00	26,080.00	100
2) อบรมในวันหมอดินอาสา	ราย	200	200	100	110,000.00	110,000.00	100
3) การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ราย	50	50	100	52,650.00	52,650.00	100
4) การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ราย	944	944	100	472,000.00	472,000.00	100
6.1.8 ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	1	1	100	12,000.00	12,000.00	100
6.2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน (เดิม ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	แห่ง	4	4	100			
6.2.1 ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดิน	แห่ง	1	1	100	9,600.00	9,600.00	100
6.2.2 ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน							
1) ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	แห่ง	2	2	100	20,000.00	20,000.00	100
2) ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2566	แห่ง	2	2	100	4,000.00	4,000.00	100

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
	นับ	แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
กิจกรรมหลักที่ 7 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน							
7.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ราย						
7.1.1 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	6,463	6,463	100	2,315.00	32,315.00	100
7.1.2 ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ขวด	12,925	12,925	100	64,625.00	64,625.00	100
7.3 ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ (ไมคอร์ไรซา และไตรโคเดอร์มา) เพื่อเพิ่ม							
ประสิทธิภาพการผลิตพืช อาหารปลอดภัย							
7.3.1 คัดเลือกพื้นที่ และสำรวจความต้องการของเกษตรกร	จังหวัด	1	1	100	3,200.00	3,200.00	100
2) พื้นที่ปลูกทุเรียน และยางพารา พด.14 จำนวน 100,000 ไร่							
7.3.2 การถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้ผลิตภัณฑ์ให้กับเจ้าหน้าที่ หมอดิน และเกษตรกร							
2) พด.14 ไตรโคเดอร์มา	จังหวัด	1	1	100	14,500.00	14,500.00	100
ผลผลิตที่ 3 ทรัพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา	ไร่						
กิจกรรมหลักที่ 8 ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินมีปัญหา	ไร่						
8.1 การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว	ไร่						
8.1.1 การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว							
3) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้	ไร่	210	210	100			
- จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (หินปูนฝุ่น) (เพิ่มเติม 70 ตัน)	ตัน	210	210	100	252,000.00	252,000.00	100
- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้	ไร่	210	210	100	3,150.00	3,150.00	100
8.2 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด							
8.2.1 จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	180	180	100	306,000.00	306,000.00	100
8.2.1 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (เพิ่มเติม 360 ไร่)	ไร่	1,160	1,160	100	17,400.00	17,400.00	100
กิจกรรมหลักที่ 9 พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	ไร่	7,662.50					
9.1 รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	กล้า	2,765,000					
	ไร่	6,912.50					
9.1.1 หญ้าแฝกเพื่อปลูก					2,088,000	2,088,000	100
1) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก (รอบ 2 = 540,000 กล้า)	กล้า	1,740,000	1,740,000	100			
2) ปลูก	กล้า	1,740,000	1,740,000	100			
	ไร่	4,350.00	4,350.00	100			
9.1.2 หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม					748,250.00	748,250.00	100
1) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม (รอบ 2 = 255,000 กล้า)	กล้า	1,025,000	1,025,000	100			
2) แจกจ่าย	กล้า	1,025,000	1,025,000	100			
	ไร่	2,563	2,563	100			
9.1.2 หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม (เพิ่มเติม)					730,000.00	730,000.00	100.00
1) ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม	กล้า	1,000,000	1,000,000	100			
2) แจกจ่าย	กล้า	1,000,000	1,000,000	100			
	ไร่	2,500	2,500	100			

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
	นับ	แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม-ดอน							
แบบเลขที่ พด.11 นศ. 1/2567	ไร่	200	200	100	400,000.00	400,000.00	100
แบบเลขที่ พด.11 นศ. 1/2567 (รอบ 2 = 57 ไร่)	ไร่	57	57	100	110,500.00	110,500.00	100
แบบเลขที่ พด.11 นศ. 2/2567	ไร่	170	170	100	344,000.00	344,000.00	100
แบบเลขที่ พด.11 นศ. 2/2567 (รอบ 2 = 123 ไร่)	ไร่	123	123	100	238,700.00	238,700.00	100
2) ค่าควบคุมงานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	550	550	100	19,131.00	19,131.00	100.00
9.3 การพัฒนาที่ดินเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยพิบัติทางการเกษตร	ไร่	200					
9.3.1 การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	200					
1) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	ไร่	130	130	100	416,000.00	416,000.00	100
1) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร (รอบ 2)	ไร่	70	70	100	224,000.00	224,000.00	100
2) ค่าควบคุมงานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (รอบ 2 70 ไร่)	ไร่	200	200	100	11,200.00	11,200.00	100
กิจกรรมหลักที่ 10 สร้างความตระหนักในการรักษาทรัพยากรดิน							
- การจัดงานวันดินโลก (World Soil Day) (14 ธค.66)	ครั้ง	1	1	100	30,000.00	30,000.00	100
กิจกรรมหลักที่ 11 ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์					53,250.00	53,250.00	100
- ปุ๋ยหมัก พด. (เพิ่มเติม 1 ตัน)	ตัน	4	4	100			
- น้ำหมักชีวภาพ (เพิ่มเติม 1,050 ลิตร)	ลิตร	3,050	3,050	100			
กิจกรรมหลักที่ 12 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร							
12.1 การส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร							
12.1.2 พัฒนาค่ายออกกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติ	ไร่	10,500	10,500	100	341,250.00	341,250.00	100
ทางการเกษตรที่ดิน (GAP)	ราย	1,050	1,050	100			
	กลุ่ม	105	105	100			
12.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตอินทรีย์ชีวภาพลดใช้สารเคมีทางการเกษตร							
12.2.2 สนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ตัน						
1) จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน						
- ปอเทือง	ตัน	6	6	100	178,500.00	178,500.00	100
2) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	1,200	1,200	100	18,000.00	18,000.00	100
12.3 ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	20	20	100	68,000.00	68,000	100
12.4 โกลบอลคองซิ่งเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน	ไร่	120	120	100	5,600.00	45,600	100
12.5 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน							
12.5.1 สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนใหม่	แห่ง	1	1	100	15,000.00	15,000	100
12.5.2 ต่อยอดโรงเรียนเดิม (ปี 2558-2566)	แห่ง	8	8	100	40,000.00	40,000.00	100
12.6 โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)	แห่ง	1	1	100	58,000.00	58,000	100

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย นับ	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
		แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
3. กลุ่มงบประมาณรายจ่ายหน่วยงาน (Function) แผนงานยุทธศาสตร์							
ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (การเกษตรสร้างมูลค่า)							
แผนงาน 3 แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า							
โครงการ 2 พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน							
กิจกรรมหลักที่ 13 ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)					50,000.00	50,000.00	100
13.2 การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม							
1) กลุ่มต่อยอดชั้น 2 ปีแรก	ไร่	25	25	100			
	ราย	12	12	100			
	กลุ่ม	1	1	100			
2) กลุ่มก้าวหน้าขั้น 3	ไร่	38	38	100			
	ราย	12	12	100			
	กลุ่ม	1	1	100			
- ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	ตัน	1	1	100			
- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (แห่งใหม่)	แห่ง	1	1	100	90,000.00	90,000.00	100
- พัฒนาต่อยอดศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (แห่งเดิม)	แห่ง	1	1	100	40,000.00	40,000.00	100
โครงการ 3 ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่							
กิจกรรมหลักที่ 14 พัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่							
- ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ตัน	97	97	100	164,900.00	164,900.00	100
- ส่งเสริมพื้นที่ดินกรด	ไร่	194	194	100	2,910.00		
- ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	133	133	100	452,200.00	444,398.00	98.27
- ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	37,200	37,200	100	483,600.00	483,600.00	100.00
- บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	144	144	100	-		
- ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน	ราย	560	560	100	95,200.00	95,200.00	100
	ครั้ง	46	46	100			
โครงการ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ 1 ตำบล							
1 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่							
กิจกรรมหลักที่ 18 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ							
1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่							
18.1 สาธิตการปรับปรุงบำรุงดิน (รอบ 2 10 ราย)	ราย	60	60	100	120,000.00	120,000.00	100
โครงการ 8 พัฒนาพื้นที่เฉพาะ							
กิจกรรมหลักที่ 20 พัฒนาพื้นที่เฉพาะ	ไร่						
20.6 พัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	ไร่						
20.6.2 การปรับเปลี่ยนการผลิตพืชเพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน	ไร่						
1) ค่าก่อสร้าง	ไร่	50	50	100	462,400.00	462,400.00	100
4) จัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโดโมท์)	ไร่	180	180	100			

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย นับ	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
		แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
4) จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	90	90	100	153,000.00	153,000.00	100
5) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	180	180	100	2,700.00	2,700.00	100
โครงการ 9 บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล							
กิจกรรมหลักที่ 21 การบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล							
21.1 ปรับปรุง และขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เพื่อรองรับเกษตร 4.0					81,000.00	81,000.00	100
1) วิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA)	ตำบล	18	18	100			
2) จัดทำรูปแบบโครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	ตำบล	18					
โครงการ 12 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน							
กิจกรรมหลักที่ 25 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน							
25.1 ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลบ.ม. (รอบ 2 - 14 ป่อ)	ป่อ	18	18	100	378,000.00	336,000.00	88.89
	ไร่	36	36	100			
25.2 ค่าสำรวจ ค่าควบคุม และติดตามการก่อสร้าง	ป่อ	18	18	100	1,170.00	1,170.00	100
โครงการ 13 ปรับปรุงซ่อมแซมงานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อถ่ายโอน การกิจ							
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน							
กิจกรรมหลักที่ 26 ปรับปรุงซ่อมแซมงานพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อ ถ่ายโอนการกิจ							
ภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน							
26.1.3 ซ่อมแซมฝายน้ำล้น (บ้านวังปอง อำเภอพระพรหม)	แห่ง	1		42.77	1,737,000.00		
โครงการ 15 พัฒนาพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมของจังหวัด ภาคใต้							
กิจกรรมหลักที่ 29 พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัด ภาคใต้							
29.1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคูยกร่อง) พร้อมพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	ไร่	260	221.90	85.35	2,105,200.00	2,105,200.00	100
29.2 ค่าสำรวจ ค่าควบคุม และติดตามการก่อสร้าง	ไร่	260	221.90	85.35	45,483.00	45,483.00	100
ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (การเสริมสร้างพลังทางสังคม)							
แผนงาน 4 แผนงานยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังทางสังคม	ไร่						
โครงการ 17 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่						
กิจกรรมหลักที่ 32 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่						
32.1 สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ไร่						
32.1.4 โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	ไร่	2,474.85					
1) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (รอบ 2 = 444 ไร่)	ไร่	1,078.75	1,018.20	94.39	4,462,680.00	4,462,680.00	100
2) ส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดิน							
- สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด (รอบ 2)	ไร่	500	500	100	325,000.00	325,000.00	100
- สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด. (รอบ 2 = 40 ไร่)	ไร่	140	140	100	476,000.00	476,000.00	100
3) ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว							
- ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว (รอบ 2 = 170 ไร่)	ไร่	500	500	100	999,300.00	999,300.00	100
- ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (รอบ 2 = 34 ไร่)	ไร่	100	100	100	649,100.00	649,100.00	100
- จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	55					

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตัวชี้วัด.../กิจกรรม	หน่วย นับ	แผน/ผลการปฏิบัติงาน			แผน/ผลการเบิกจ่าย		
		แผน	ผล	ร้อยละ	แผน	ผล	ร้อยละ
- ปรับปรุงพื้นที่ป้องกันน้ำเค็ม เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม	ไร่	156	156.00	100.00	2,965,500.00	2,965,500.00	100
- ค่าควบคุมงานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ไร่	2,474.85	2,414.20	97.55	78,097.00	78,097.00	100
26.3 โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ							
1) ปกป้องทรัพยากร	แห่ง	1	1	100	5,000.00	5,000.00	100
2) ปลูกรักษาทรัพยากร	แห่ง	1	1	100	4,500.00	4,500.00	100
3) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน							
- โรงเรียนใหม่ ปี 2567	แห่ง	2	2	100	3,600.00	3,600.00	100
- ต่อยอดโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการในปี ปี 2566	แห่ง	2	2	100	1,600.00	1,600.00	100
ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม							
แผนงาน 5 แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม							
โครงการ 15 ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยและยุติข้อพิพาทเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก							
กิจกรรมหลักที่ 27 ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยและยุติข้อพิพาทเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก							
- โครงการ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท สร้างดินยั่งยืน พื้นที่สิ่งแวดล้อม	แห่ง	1	1	100	8,000.00	8,000.00	100
	ไร่	10	10	100			
ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (การเสริมสร้างพลังทางสังคม)							
แผนงาน 5 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก							
โครงการ 18 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร							
กิจกรรมหลักที่ 33 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม					181,700.00	181,700.00	100
ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย							
33.1 ฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการดิน							
33.1.1 พัฒนาศักยภาพ ศพก.	ศูนย์	23	23	100			
33.1.2 สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก.	ศูนย์	23	23	100			

โครงการจัดงานวันดินโลก ปี 2566 (World Soil Day 2023)

“Soil and Water : a source of life” ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระราชทานแนวพระราชดำริด้านการจัดการทรัพยากรดินผ่าน โครงการพระราชดำริต่างๆ มากกว่า 70 ปี จนเป็นที่ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถไปทั่วโลก สหภาพ วิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ (IUSS) ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัล “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม (Humanitarian Soil Scientist)” เป็นพระองค์แรกของโลก ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้ประกาศ เกียรติคุณ โดยรับรองให้วันที่ 5 ธันวาคม วันคล้ายวันพระราชสมภพเป็นวัน ดินโลกและบรรจุใน ปฏิทินขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งประเทศสมาชิกจะร่วมกันจัด กิจกรรมในวันสำคัญนี้ กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดจัดงานวันดินโลกปี 2566 ในหัวข้อ “Soil and Water : a source of life” ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต วันเวลาและสถานที่จัดงาน วันที่ 14 ธันวาคม 2566 ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

กลุ่มเป้าหมาย

1. หมอดินอาสา เกษตรกร และประชาชนทั่วไป
2. ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และบุคลากรของรัฐ

ภาพกิจกรรมวันดินโลก ปีงบประมาณ 2566 สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

ภาพกิจกรรมวันดินโลก ปีงบประมาณ 2566 สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน โครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2567

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยในการดำเนินการช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศจำนวน 77,708 คน ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้หมอดินอาสาทุกระดับทำหน้าที่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านด้วย

การอบรมหมอดินอาสาปี 2567 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบบูรณาการ โดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
2. เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำเกษตรของตนเอง
3. เพื่อสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาดินต่างๆ

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวมาทินี จิงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้รับผิดชอบการอบรมในพื้นที่	พื้นที่
1. นางสาวมาทินี จิงจะดี นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	อ.ชนอม อ.สิชล อ.ท่าศาลา
2. นางสาวศิริกร การกรณ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	อ.เมือง อ.พรหมคีรี อ.ลานสกา
3. นางสาวสิริมาน หม่อมवल นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	อ.หัวไทร อ.ชะอวด
4. นางสาวเพชรรา วรรณเพชร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	อ.ทุ่งสง อ.บางขัน อ.นาบอน
5. นางสาวนิศรา จงหวัง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	อ.ฉวาง อ.พิปูน อ.นบพิตำ

ผู้รับผิดชอบการอบรมในพื้นที่	พื้นที่
6. นายยุทธนา หนูเกลี้ยง เจ้าพนักงานเกษตรชำนาญงาน	อ.เชียรใหญ่ อ.ปากพนัง
7. นางสาวอนุสรณ์ พิศน้อย นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ	อ.ช้างกลาง อ.ฉ่ำพรรณรา อ.ทุ่งใหญ่
8. นางสาวจิตตวดี ยืนยง เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติการ	อ.จุฬาภรณ์ อ.เฉลิมพระเกียรติ อ.พระพรหม อ.ร่อนพิบูลย์

4. หลักสูตร เป้าหมาย และระยะเวลาดำเนินการ

แผนการจัดสรรแผนงานและงบประมาณ 2567 ได้รับการจัดสรรเป้าหมายหมอดินอาสา จำนวน 1,197 คน ประกอบด้วย

หลักสูตร	ชื่อหลักสูตร	จำนวน หมอดินอาสา (ราย)	หมายเหตุ
1	การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day)	3	ระยะเวลา 4 วัน ระหว่างวันที่ 4-7 ธันวาคม 2566 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

หลักสูตร	รายละเอียด	จำนวน หมอดินอาสา (ราย)	หมายเหตุ
2	โครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. 2567	200	ระยะเวลา 1 วัน วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2567 สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
3	การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้	50	ระยะเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 27-28 สิงหาคม 2567 ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ต.โคกยาง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่
4	การพัฒนาศักยภาพของหมอดิน อาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบท ท้องถิ่น	944	ระยะเวลา 1 วัน จำนวน 31 ครั้ง เดือนธันวาคม 2566 จำนวน 7 ครั้ง เดือนมกราคม 2567 จำนวน 4 ครั้ง เดือนมีนาคม 2567 จำนวน 8 ครั้ง เดือนมิถุนายน 2567 จำนวน 7 ครั้ง เดือนกรกฎาคม 2567 จำนวน 5 ครั้ง

	รวมหมอดินอาสา	1,197	
--	---------------	-------	--

5. ภาพกิจกรรม

1. หลักสูตร 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) ระหว่างวันที่ 4-7 ธันวาคม 2566 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. หลักสูตร 2 โครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. 2567

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2567 ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแก่หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดินที่ได้สร้างคุณประโยชน์ต่อสาธารณะชนมาอย่างยาวนาน
2. เพื่อจัดให้มีวันจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน
3. เพื่อกำหนดให้แต่ละพื้นที่ได้ยกระดับการสร้างขวัญและกำลังใจและแนวทางในการช่วยเหลือและดูแลกันและกันของหมอดินอาสา รวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายหมอดินอาสา

นายสมชาย ลีห้าน้อย รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธาน

ภาพกิจกรรมวันหมอดินอาสา ปี 2567

3. หลักสูตร 3 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ระหว่างวันที่ 27-28 สิงหาคม 2567 ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลโคกยาง อำเภอนือคลong จังหวัดกระบี่

จุดที่ 1 ศึกษาฐานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายเชาวลิต จันทร์ย่อง หมอดินอาสาประจำตำบลโคกยาง ต.โคกยาง อ.นือคลong จ.กระบี่

จุดที่ 2 ศึกษาฐานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน นายวารินทร์ ใจเกลี้ยง
หมอดินอาสาประจำจังหวัดกระบี่

4. หลักสูตร 4 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานโครงการต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2567

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้น้อมนำ หลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริ ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่อยกระดับพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเกษตรกรรมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน กรมพัฒนาที่ดินได้รับนโยบายจาก กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์มาดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ในปี 2550 ซึ่งต่อมาในปี 2555 ได้เปลี่ยนชื่อโครงการมาเป็น “ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต/ ศึกษา/ดูงาน และเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่ และพัฒนาศักยภาพ ยกระดับเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาดูงาน สามารถเข้ามาเรียนรู้จากแปลง ต้นแบบและฐานเรียนรู้ รวมถึงสามารถฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรเฉพาะด้านปรับปรุงดินต่างๆ เช่น การทำน้ำหมัก ชีวภาพ การปรุงดิน การปลูกหญ้าแฝก ฯลฯ ได้จริงในพื้นที่ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้าน การพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ได้อย่างถูกต้อง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย

2.2 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชนโดยมีหมอดินอาสา เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

3. เป้าหมาย

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน 4 แห่ง โดยเป็นศูนย์ที่คัดเลือกใหม่ในปี 2567 จำนวน 2 แห่ง และต่อยอดศูนย์เดิมของปี 2566 จำนวน 2 แห่ง

4. สถานที่ดำเนินการ

- 5.1 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลนาพรุ อำเภอพะพรม จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 5.2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบล อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 5.3 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลทอนหงส์ อำเภอรพรมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 5.4 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. งบประมาณ

งบดำเนินงาน ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2567

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
ต่อยอดศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินใหม่	ศูนย์	2	20,000
ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี2566	ศูนย์	2	3,700

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินอำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

(ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินใหม่)

นายอำนวย มาศเมฆ ตำแหน่ง : หมอดินอาสาประจำอำเภอ

ที่ตั้ง : 99 หมู่ที่ 7 ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

พิกัด : E 922044 N 595004

พื้นที่ดำเนินการ : 15 ไร่

กิจกรรมที่ดำเนินงาน

1. สนับสนุนปัจจัยการผลิตน้ำหมักชีวภาพ
2. ป้ายองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินอำเภอพระพรหม สนับสนุนโดยสถานพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต/ศึกษา/ดูงาน ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน พต.ต่างๆ พร้อมทั้งสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักจากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น ให้หมอดินอาสา เด็กนักเรียน เกษตรกรในพื้นที่ และประชาชนทั่วไป ได้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เอง และการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจแบบพอเพียง ทั้งนี้ยังเป็นศูนย์ขยายผลโครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อีกด้วย

ปี 2567 ได้ออกรายการโทรทัศน์ช่องต่างๆ เช่น ช่อง 11 รายการ “ระเบียงใต้” ทางช่อง NBT South

ภาพกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินอำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

(ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินใหม่)

นายสมบัติ บริพันธ์

หมอดินอาสา ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 6 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านนิคม

อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

พิกัด 558448 877783

กิจกรรมที่สนับสนุน

สนับสนุนการจัดทำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้

1. การผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.1
2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด.2
3. การผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.3
4. การผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.7
5. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
6. จัดทำป้ายศูนย์ฝึก

สนับสนุนปัจจัยการผลิต สำหรับ ผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด.2 และ ผลิตปุ๋ยหมักจากสารเร่ง พด.3

กิจกรรมภายในศูนย์

- การปลูกสละอินโดในสวนยางพารา
- การผลิตปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง
- การปลูกพืชผสมผสาน
- การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ในแปลงไม้ผล ปาล์มน้ำมัน และยางพารา

การใช้ที่ดินภายในแปลง ในพื้นที่ 25 ไร่ เดิมเป็นพื้นที่ปลูกยางพาราและที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ จากปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชผสมผสาน และปรับเปลี่ยนการผลิตโดยลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง และปรับเปลี่ยนการใช้ที่ดิน พื้นที่ที่เป็นที่ดอน ปลูก ทุเรียน สละอินโด ขนุน จำปาตะ มังคุด และพืชผักสำหรับบริโภคในครัวเรือน ในพื้นที่ลุ่ม ปลูกพืชผักฤดูเพื่อบริโภคในครัวเรือน และจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น และเลี้ยงวัวและนำมูลวัวมาผลิตปุ๋ยหมักใช้ภายในแปลง ใน

ปีงบประมาณ 2567 ใช้พื้นที่ศูนย์ในการอบรมหมอดินอาสา และได้สาธิตการผลิตและการใช้สาร ปุ๋ยหมักจาก
 สารเร่ง พด.3 และมีเกษตรกรทั่วไปเข้าไปศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง

ภาพกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช (ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2566)

เจ้าของศูนย์ : นายสุรศักดิ์ มั่งสาทอง

ตำแหน่ง หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

144 หมู่ที่ 6 ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

พิกัด E 587934 N 950014 พื้นที่ดำเนินการ : 25 ไร่

กิจกรรมที่ดำเนินงาน

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตน้ำหมักชีวภาพ
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน
- ส่งเสริมสารเร่ง พด. ต่าง ๆ ให้กับศูนย์

ผลการดำเนินงาน

- ศูนย์ฝึกการพัฒนาที่ดินอำเภอพรหมคีรี สนับสนุนโดย สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต /ศึกษา/ดูงาน เกี่ยวกับงานด้านการพัฒนาที่ดิน และผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน พด. ต่าง ๆ พร้อมทั้ง สาธิตการผลิตปุ๋ยหมักจากวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น ให้กับหมอดินอาสา และเกษตรกรในพื้นที่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เอง และยังเป็นศูนย์ฝึกอบรมหมอดินอาสาในพื้นที่อำเภอใกล้เคียง

ภาพกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช (ดูแลรักษาศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ปี 2566)

ดำเนินการในพื้นที่ ของนายทวี ขาวเรือง หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 3 ตำบลท่าซอม อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช

พื้นที่ดำเนินการ 1-1-8 ไร่

กลุ่มชุดดินที่ 3 ชุดดินปากพนัง

เอกสารสิทธิ์ โฉนด

การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปลุกผักกาดแคร์ เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่ม มีน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน และ
ขาดน้ำในช่วงฤดูแล้ง การใช้ประโยชน์ที่ดินมีข้อจำกัด

กิจกรรมที่ดำเนินการของศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน

1. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
2. อบรมให้ความรู้ด้านการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม
3. เป็นแหล่งศึกษาดูงาน

ภาพกิจกรรมภายในศูนย์ฯ

กิจกรรมโครงการพัฒนาระบบ e-Service ข้อมูลคุณภาพดินระดับประเทศ
เป้าหมาย 2,660 ตัวอย่าง

กิจกรรมโครงการบัตรดินดี เป้าหมาย 808 ใบ

ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

จำนวน 6,463 ราย ผลิตน้ำหมักชีวภาพ 12,925 ขวด

ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินมีปัญหา

การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว

ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ จำนวน 210 ไร่

ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด

ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด จำนวน 1,160 ไร่

ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก

กิจกรรมรณรงค์ปลูกหญ้าแฝก เพื่อเป็นแปลงสาธิตการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่ง และป้องกันการชะล้างหน้าดิน

หญ้าแฝกเพื่อปลูก จำนวน 1,1740,000 กล้า เป็นเงิน 2,088,000 บาท

หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม จำนวน 1,025,000 กล้า เป็นเงิน 748,250 บาท

สถานที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์/ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ ปีงบประมาณ 2567				
สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11				
ลำดับที่	พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนกล้าหญ้าแฝก	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่บ้านเชิงแตระ ม. 6 ต.ท้ายสำเภา อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	600,000 กล้า	น.ส.นิศรา จงหวัง	
	E 598608 N 919737		นายภุชณะ รามสูตร	
	- ปลูกในพื้นที่ริมสระน้ำ หมู่ที่ 5 ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช		นายยุทธนา หนูเกลี้ยง	
	E 597711 N 956368			
2	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านห้วยพระ ม. 6 ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	317,000 กล้า	น.ส.มาทินี จึ้งจะดี	
	E 599983 N 923883			
	- ปลูกในพื้นที่ บริเวณริมคลองชลประทานบ้านคลองดิน หมู่ที่ 1 ต.หัวตะพาน อ.ท่าศาลา			
	จ.นครศรีธรรมราช			
	E 597453 N 954836			
3	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านป่าแขม ม.4 ต.เสาธง อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	400,000 กล้า	น.ส.ศิริกร การกรณ์	
	E 602971 N 910852		น.ส.อนุสรฯ พิศน้อย	
4	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านท่าช้าง ม.5 ต.ช้างซ้าย อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	200,000 กล้า	น.ส.จิตวดี ยืนยง	
	E 604132 N 921315			
	- ปลูกในพื้นที่ริมสระน้ำ สพด.นครศรีฯ หมู่ที่ 3 ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช	200,000 กล้า	น.ส.ศิริกร การกรณ์	
	- ปลูกในพื้นที่ฝายน้ำล้น หมู่ที่ 3 ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช		น.ส.อนุสรฯ พิศน้อย	
	E 600487 N 923677 และ E 598282 N 924899		น.ส.จิตวดี ยืนยง	
5	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านทุ่งอินทนิล ม.9 ต.วังหิน อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช		น.ส.เพชรฯ วรรณเพชร	
	E 560098 N 890925			
	- ปลูกในพื้นที่อ่างเก็บน้ำ บ้านบางขันสี หมู่ที่ 1 ต.บ้านฉาง อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช			
	E 553234 N 885617			
6	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านไสหินตั้ง ม.4 ต.ทุ่งโพธิ์ อ.จุฬาภรณ์ จ.นครศรีธรรมราช	200,000 กล้า	นางสิริมา หม่อมมวณ	
	E 603025 N 889198			
	- ปลูกในพื้นที่คลองส่งน้ำบ้านทะเลบึง หมู่ที่ 2 ต.หัวไทร อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช			
	E 642548 N 887272			

สถานที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริม ปีงบประมาณ 2567			
สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11			
ลำดับที่	พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนกล้าหญ้าแฝก	หมายเหตุ
1	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านโคกชะมะ ม. 6 ต.นางหลง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	770,000 กล้า	จัดสรร ครั้งที่ 1
	E 612417 N 874969		
2	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านทุ่งขวัญแก้ว ม. 1 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	255,000 กล้า	จัดสรร ครั้งที่ 2
	E 608246 N 923721		
3	- จัดทำแปลงขยายพันธุ์ในพื้นที่ บ้านทุ่งขวัญแก้ว ม. 1 ต.ท่าเรือ อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	1,000,000 กล้า	(เพิ่มเติม)
	E 608314 N 923731		

**ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน**

กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	550 ไร่	100 %	งบประมาณ 1,093,200 บาท
- แปลงเลขที่ พด.11 นศ.1/2567 * หมู่ที่ 8,9,10,13 ต.นาไม้ไผ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	257 ไร่	100%	- ขุดยกร่อง 1.438 กม. - ฝายชะลอน้ำดินซีเมนต์ 2 จุด - ทางลำเลียง 0.762 กม. พร้อม ท่อลอดถนน 1 จุด - ป้ายโครงการ 1 ป้าย - งบประมาณ 510,500 บาท
- แปลงเลขที่ พด.11 นศ.2/2567 * หมู่ที่ 1,2,3,4,6 ต.คลองกระบือ อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	293 ไร่	100%	- ขุดยกร่อง 2.998 กม. - ป้ายโครงการ 1 ป้าย - งบประมาณ 582,700 บาท

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน แปลงเลขที่ พด.11 นศ.1/2567 พื้นที่ หมู่ที่ 8,9,10,13 ต.นาไม้ไผ่ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน แปลงเลขที่ พด.11 นศ.2/2567 พื้นที่ หมู่ที่ 1,2,3,4,6 ต.คลองกระป้อ
อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช

ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

พื้นที่ดำเนินการ บ้านคลองวัง หมู่ที่ 8 ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช พื้นที่เป้าหมาย 200 ไร่
สภาพปัญหาในพื้นที่ :

1. ขาดเส้นทางลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่
2. มีทางน้ำขนาดเล็กไหลผ่าน แต่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดเททำให้ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

การดำเนินงาน แบบแปลงเลขที่ พต.11 นศ.(สภ.)1/2566 งบประมาณ 640,000 บาท

- ฝายชะลอน้ำดินซีเมนต์ 5 จุด
- ทางลำเลียงในไร่นา 0.509 กม. พร้อมท่อลอดถนน 1 จุด
- ป้ายโครงการ 1 ป้าย

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน แปลงเลขที่ พต.11 นศ.(สภ.)1/2567 พื้นที่ บ้านคลองวัง หมู่ที่ 8 ต.ควนทอง อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช

ธนาคารปูอินทรีย์

โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (แล้วเสร็จ 100%)

ที่ตั้ง: ม.8 ต.วังหิน อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช

ประธาน : นายสุพจน์ วงเมฆ

เป้าหมาย: ปูหมัก พต. 4 ตัน น้ำหมักชีวภาพ 3,050 ลิตร

งบประมาณ: 53,250 บาท

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดสารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ ได้สนับสนุนให้เกษตรกรทำการเกษตรที่ปลอดภัย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สถานิพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ซึ่งมีภารกิจในการให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการสนับสนุน ส่งเสริม การปรับปรุงบำรุงดิน และฟื้นฟูสภาพดินให้เหมาะสมต่อการทำการเกษตรกรรมโดยตรง และได้มีการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดสารเคมีทางการเกษตรมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. 2567 การดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร มีกระบวนการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practice : GAP) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ โดยหากเกษตรกรมีความสนใจและความพร้อม สามารถเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาต่อยอดกระบวนการผลิตเพื่อเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ส่งเสริมความปลอดภัยของทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
3. เพื่อสนับสนุนให้หมอดินอาสาและเกษตรกรใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการพัฒนาพื้นที่เกษตรของตนเอง

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร จำนวน 105 กลุ่ม เกษตรกร 1,050 ราย พื้นที่การเกษตร จำนวน 10,500 ไร่

วิธีการดำเนินงาน

1. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินผู้รับผิดชอบพื้นที่ เตรียมรวบรวมข้อมูลกลุ่มเกษตรกร โครงการกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดสารเคมีทางการเกษตร ที่ดำเนินการ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2550
2. พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร ที่มีความเข้มแข็ง สมาชิกอย่างน้อย จำนวน 10 ราย มีความสนใจ และมีการดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และจัดส่งแผนให้ ศพล. พิจารณา อนุมัติ
3. ประสานงาน หมอดินอาสา ซึ่งเป็นประธานกลุ่มในการขับเคลื่อนเพื่อสอบถามความต้องการและปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานของกลุ่ม
4. จัดทำแผนงานดำเนินการฝึกอบรม และสนับสนุนปัจจัยการผลิต โดยกำหนดเนื้อหาวิชา และกลไก และสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้ตรงกับความต้องการของกลุ่ม
5. จัดซื้อจัดจ้างปัจจัยการผลิต ดำเนินการอบรมและสาธิตและให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตรกร
6. ติดตาม และเยี่ยมเยียนกลุ่มเกษตรกร เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการ
7. รายงานผลการดำเนินงาน

ภาพกิจกรรมของผลการดำเนินงาน

กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยการผลิต การใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

กิจกรรม อบรมให้ความรู้ การใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร

กิจกรรม สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

การไถกลบตอซังพืชแทนการเผา ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเผาวัสดุทางการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมให้เกษตรกรลด ละ เลิก การเผาเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อช่วยในการปรับปรุงดินและลดปัญหาภาวะโลกร้อน โดยให้จังหวัดที่มีเป้าหมายดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการไถกลบตอซังพืช มุ่งเน้นให้ผู้นำชุมชนและเกษตรกรในท้องถิ่นได้รับรู้และตระหนักถึงการทำการเกษตรกรรมที่ไม่เผาฟางและตอซังพืช ไม่ทำลายโครงสร้างดิน จุลินทรีย์ดิน เกิดความสมดุลของระบบนิเวศดิน และช่วยลดเขม่าควัน ฝุ่นละออง ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความตระหนักให้เกษตรกรทำการเกษตรกรรมที่ไม่เผาฟางและตอซังพืช ช่วยให้คุณสมบัติของดินดีไม่ถูกทำลาย เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และสามารถใช้น้ำที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน
๒. เพื่อช่วยลดปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง และลดผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน

เป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ไร่

ภาพกิจกรรมไถกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน

ส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

โครงการไถกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสีแสดล้อม จำนวน 1 แห่ง พื้นที่ 10 ไร่ งบประมาณ 8,000 บาท

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน ปีงบประมาณ 2567

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน นอกจากการที่กรมพัฒนาที่ดินสนับสนุนอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และองค์ความรู้ในการทำการเกษตรอย่างถูกต้องและปลอดภัยแล้ว ผลผลิตจากแปลงเกษตรของนักเรียนที่ ร่วมกันทำขึ้นในโรงเรียนนั้น สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียนในโรงเรียนอีก ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ซึ่งสามารถช่วยแก้ไขปัญหการขาดแคลนอาหารของโรงเรียน ในถิ่นทุรกันดารได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและพัฒนาโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและการพัฒนา ที่ดิน
2. เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
3. เพื่อจัดระดับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

1. โรงเรียนใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1 แห่ง
 - 1) โรงเรียนบ้านไสพลู หมู่ที่ 8 ตำบลเปลี่ยน อำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. โรงเรียนที่ยอดขยายผลจากโรงเรียนเดิมที่เข้าร่วมโครงการ ระหว่างปี 2550-2566 จำนวน 8 แห่ง
 - 1) โรงเรียน ตชด.บ้านเขาวัง หมู่ที่ 12 ตำบลหินตก อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 2) โรงเรียน ตชด.บ้านห้วยตง หมู่ที่ 7 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 3) ศูนย์เรียนรู้ ตชด.42 บ้านหลังอ้ายหมี่ หมู่ที่ 5 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 4) โรงเรียนวัดป่าระกำ หมู่ที่ 3 ตำบลป่าระกำ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 5) โรงเรียนบ้านสามัคคีธรรม หมู่ที่ 5 ตำบลเขาขาว อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 6) โรงเรียนบ้านบางไทร หมู่ที่ 3 ตำบลสวนหลวง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 7) โรงเรียนนาตาเสา หมู่ที่ 12 ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 8) โรงเรียนวัดหนา หมู่ที่ 5 ตำบลเสาธง อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในโรงเรียน

1. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.1 พด.2 พด.3 พด.6 และ พด.7
2. เมล็ดพันธุ์พืชปุยสด
3. กล้าหญ้าแฝก
4. อุปกรณ์และวัสดุทางการเกษตร
 - 4.1 อุปกรณ์การเกษตร (จอบ เสียม ช้อนปลูก ส้อมปลูก บัวรดน้ำ ฯลฯ)
 - 4.2 ถังหมักขนาด 120 ลิตร
 - 4.3 กากน้ำตาล
 - 4.4 ฝักผลไม้ละชนิด พืชสมุนไพรละชนิด
 - 4.5 เมล็ดพันธุ์พืชผักชนิดต่างๆ
5. ป้ายโครงการฯ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

งบประมาณ กรมพัฒนาที่ดิน 55,000.- บาท (ห้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ภาพกิจกรรมโครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน ปีงบประมาณ 2566

ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรมปรับปรุงดินเพื่อปลูกปุยพืชสดได้รับเมล็ดพันธุ์เพื่อแจกจ่ายเกษตรกร จำนวน 6 ตัน ส่งเสริมพื้นที่ 1,200 ไร่

ภาพกิจกรรมปรับปรุงดินเพื่อปลูกปุยพืชสด

โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)
ปีงบประมาณ 2567

ปี 2566 กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำโครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste Village) กำหนดให้มีหมอดินอาสาเป็นประธานกลุ่มพัฒนาต่อยอดจากกลุ่มเกษตรกรเดิมที่ดำเนินโครงการโดยการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยสถานีพัฒนาที่ดินคัดเลือกกลุ่มลดใช้สารเคมีที่เข้มแข็ง จำนวน 77 แห่ง สนับสนุนให้มีระบบการจัดการขยะอินทรีย์การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรนำกลับมาหมუნเวียนผลิตเป็นน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก สารชีวภาพบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น ที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตให้เกษตรกร ดังนั้น โครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ จึงเป็นการดำเนินงานที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจและความร่วมมืออย่างเข้มแข็งของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นชุมชนหรือเกษตรกรในหมู่บ้านเป็นการรักษาสสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในชุมชนองค์กรรวมโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้หมอดินอาสาและเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และขยะอินทรีย์มาผลิตเป็นปุ๋ยหมักเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเป็นการช่วยรักษาสสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อส่งเสริมให้มีการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในหมู่บ้านมาหมუნเวียนให้เกิดประโยชน์ตามหลักการของ BCG
3. เพื่อส่งเสริมให้หมอดินอาสาและสมาชิกในหมู่บ้านนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรร่วมกับเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินมาพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเอง และเป็นต้นแบบในการจัดการขยะอินทรีย์

เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรบ้านห้วยใหญ่ตำบลไสหมากอำเภอเข็ญใหญ่จังหวัดนครศรีธรรมราช สมาชิกจำนวน 13 ราย

งบประมาณ รวมงบประมาณ 58,000 บาท

วิธีการดำเนินงาน

1. แยกประเภทขยะในหมู่บ้านต้นแบบ เช่น ขยะอินทรีย์ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิลขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ มีการจดบันทึกปริมาณประเภทขยะทุกชนิดเดือนละ 1 ครั้ง

2. นำขยะเศษวัสดุเหลือใช้มาใชประโยชน์โดยแบ่งเป็น

2.1 ของเหลวหรือขยะเปียก (soluble) ที่เป็นเศษเหลือจากกระบวนการผลิตที่มีความชื้นสูง ได้แก่เศษพืช ผัก ผลไม้เนื้อสัตว์พืชสมุนไพร หน่อข้าว ตะไคร้วัสดุอินทรีย์หรือขยะเปียกจากครัวเรือน ชุมชนภายในหมู่บ้านต้นแบบ นำมาผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์พด.2 หรือ นำมาผลิตสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นจากเศษอาหารเหลือทิ้งโดยใช้สารเร่งซูเปอร์พด.6 และสารป้องกันแมลงศัตรูพืชจาก พด.7

2.2 ของแข็งหรือขยะแห้ง (solid) โดยแบ่งเป็น

- วัสดุเหลือใช้ในไรนาทางการเกษตร เช่นฟางข้าว ตอซังข้าวโพด ทลายปาล์มน้ำมัน พืชผัก กิ่งไม้แกลบ เปลือกไข่เปลือกทุเรียน เพื่อทำมาทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.1 หรือมีการขยายเชื้อสารเร่งซูเปอร์ พด.3 ปองกันโรครากเนา/โคนเนา

- มูลสัตว์ที่รวบรวมจากสมาชิกในหมู่บ้านเช่น มูลไก่มูลควาย มูลวัว โดยรวบรวมเพื่อนำมาทำปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.1

ภาพกิจกรรมโครงการหมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ (Zero Waste)

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืช ให้คำแนะนำการผลิตพืชในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการผลิตพืชสินค้าเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต และส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมถึงยังส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้สามารถ ใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มีความรู้ ด้านงานพัฒนาที่ดิน ให้สามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้ อย่างถูกต้อง และให้เกิดการขยายผลความรู้ไปยังเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีให้เข้าถึงตัวเกษตรกร กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ การพัฒนาที่ดิน ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเอง ให้ เกิดผลได้อย่างถูกต้อง

2.2 เพื่อส่งเสริมและสาธิตการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวนทั้งหมด 46 แปลง เกษตรกร 560 ราย มีแปลงใหญ่ผลิตพืช (มังคุด ทูเรียน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สละอินโด จำปาตะ)

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เริ่มดำเนินการ ในปี 2564-2566 จำนวน 46 แปลง ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้ คัดเลือก

หน่วยงานดำเนินการ

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2567 (ระหว่างเดือนมีนาคม 2566 – กันยายน 2566)

ผลการดำเนินการ

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่กลุ่มไม้ผล-ไม้ยืนต้น ปีงบประมาณ 2567

ดำเนินการทั้งสิ้น 46 แปลง ดังนี้

1. แปลงต่อเนื่อง 29 แปลง

- กลุ่มไม้ผล-ไม้ยืนต้น จำนวน 29 แปลง ดำเนินกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน แปลงละ 1 ครั้ง

2. แปลงใหม่ 17 แปลง

- กลุ่มไม้ผล-ไม้ยืนต้น จำนวน 17 แปลง กิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน
- 2) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ
- 3) ผลิตปุ๋ยหมัก พด.
- 4) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)
- 5) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)
- 6) บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ

โดยเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเข้าชี้แจงวัตถุประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการ ในส่วน กิจกรรม “การถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน” ชี้แจงเกษตรกรเพื่อรับทราบเพื่อให้มีการรู้ร่วมกันใน หลักสูตรการพัฒนาองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน เป้าหมายเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และสถานที่ใช้ใน การฝึกอบรม โดย จัดทีมวิทยากรจากบุคลากรของสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช วิทยากรหมอดิน

หลักสูตร “การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน” จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่

- 1) การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 2) การจัดการดินและปุ๋ย
- 3) การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ
- 4) การเข้าถึงสารสนเทศและการใช้ประโยชน์ Application กรมาฯ

การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณการฝึกอบรม เป็นงบประมาณในหมวดงบดำเนินงานทั้งหมด ประกอบด้วย

- 1) ค่าอาหารกลางวัน 33,600 บาท
- 2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 22,400 บาท
- 3) ค่าวัสดุในการอบรม 39,200 บาท

ภาพกิจกรรมแปลงใหญ่ถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน

ภาพกิจกรรมส่งเสริมปัจจัยผลิตและสาธิตแปลงใหญ่

พัฒนาพื้นที่เฉพาะ
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีสถานที่ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดพัทลุงทั้งจังหวัด จังหวัด สงขลา 12 อำเภอ และจังหวัดนครศรีธรรมราช 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชะอวด (ตำบลเคร็ง ตำบลขนหาด ตำบลนางหลง) และอำเภอหัวไทร (ตำบลควนชะลิก ตำบลรามแก้ว ตำบลหน้าสตน ตำบลแหลม) ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีสถานที่ประมาณ 8,495 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 12 ลุ่มน้ำย่อย โดยมีต้นน้ำ อยู่ที่จังหวัดพัทลุง ซึ่งประกอบด้วยทะเลสาบ 4 ส่วน ได้แก่ ทะเลน้อย ทะเลหลวง ทะเลสาบ และทะเลสาบ สงขลา โดยทะเลสาบทั้ง 4 ส่วนเชื่อมต่อกันโดยลำคลอง นอกจากนี้บริเวณส่วนทะเลสาบสงขลายังเป็นส่วน ที่เชื่อมต่อกับอ่าวไทย ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวจึงทำให้ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะทางสังคมในเชิง วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจ สภาพปัญหา รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใน พื้นที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปีงบประมาณ 2566 ในการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่นำร่องเพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 เพื่อให้เกษตรกรดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูสภาพนาไร่ที่มีปัญหา (ดินเปรี้ยวจัด) ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำพื้นที่ทำกินมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างคุ้มค่าแก่เกษตรกร เนื่องจากปัญหาดินเปรี้ยวจัด และดินกรดที่มีปัญหาต่อการทำการเกษตรครอบคลุมพื้นที่ภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญทำให้ผลผลิตต่อไร่อยู่ในระดับต่ำ

กิจกรรมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่นำร่องเพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินหรือทรัพยากรดินอย่างเหมาะสมตามขนาดและคุณค่า โดยคำนึงถึงการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน
2. เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุด และยั่งยืนตลอดไป

วิธีการดำเนินงาน

ลักษณะงานเป็นงานโครงสร้างจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่นำร่องเพื่อการเกษตรแบบผสมผสาน(ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3) ดำเนินการในพื้นที่ หมู่ที่ 8 บ้านเสม็ดงาม ตำบลเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แปลงเลขที่ พด.11 นศ.น.1/2567 ครอบคลุมพื้นที่ 50 ไร่

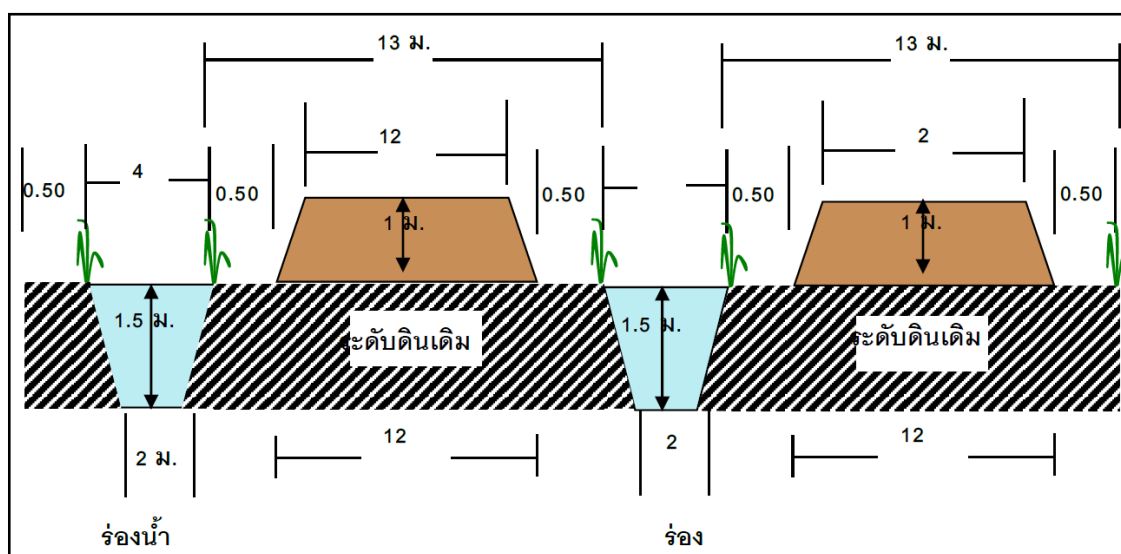
- 1 ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 จำนวน 4,036 กิโลเมตร
2. ป้ายโครงการ จำนวน 1 ป้าย (ตามแบบมาตรฐานของกรมฯ)
3. ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)

รายชื่อเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	เนื้อที่ (ไร่)	ความยาวคู (เมตร)	ค่าพิกัด
1	นายเคียร พุนดำ	15-0-0	1,188	E 625129 N 881961
2	นายมนตรี พลายด้วง	10-0-0	793	E 626697 N 882438
3	นายวิรัตน์ คงดำ	16-0-0	1,354	E 625783 N 882387
4	นางพวงเพชร นิลปราน	9-0-0	701	E 626039 N 881248
	รวม	50-0-00	4,036	

การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3

การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 มีลักษณะเหมือนคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกันทำโดยการขุดดินขึ้นให้เป็นคูน้ำทั้งสองด้านแล้วนำดินนั้นมาถมเป็นคันดิน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในพื้นที่ราบและราบลุ่ม บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ขนาดของร่องปลูกไม้ผล จะผันแปรไปตามลักษณะดิน การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 นี้สามารถออกแบบต่อเนื่องทำเป็นแปลงใหญ่ ๆ ได้ เพื่อให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำนา ที่มีศักยภาพต่ำ ได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า ได้มีทางเลือกใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด

การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓

ภาพกิจกรรมโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล ประจำปี 2567

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำและพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการ พัฒนาที่ยั่งยืน

(2) จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้เป็นไปตามผังเมือง อย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดทั้งพัฒนาเมืองให้มีความเจริญ โดยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยแผนการใช้ที่ดินตำบลต่าง ๆ จำนวน 18 ตำบล ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้นำแนวคิดของ FAO และ UNEP มาปรับใช้ทางด้าน ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.) และสถานีพัฒนาที่ดิน (สพด.) ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สพด. ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิด

การใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่างๆ ของตำบล
2. เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน
3. เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของรูปแบบเศรษฐกิจ BC

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย
 - 1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีฯ
 - 2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร ฯลฯ
 - 3) ด้านนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล
3. ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล
4. จัดทำรูปแบบ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

เป้าหมาย แผนตำบล จำนวน 18 ตำบล ได้แก่

๑. ตำบลชนอม	อำเภอชนอม	๒. ตำบลนางหลง	อำเภอชะอวด
๓. ตำบลช้างกลาง	อำเภอช้างกลาง	๔. ตำบลการะเกด	อำเภอเชียรใหญ่
๕. ตำบลถ้ำพรหม	อำเภอถ้ำพรหม	๖. ตำบลสระแก้ว	อำเภอท่าศาลา
๗. ตำบลเขาโร	อำเภอทุ่งสง	๘. ตำบลทุ่งใหญ่	อำเภอทุ่งใหญ่
๙. ตำบลนาหมื่น	อำเภอนบพิตำ	๑๐. ตำบลทุ่งสง	อำเภอนาบอน
๑๑. ตำบลบางขัน	อำเภอบางขัน	๑๒. ตำบลเกาะทวด	อำเภอปากพนัง
๑๓. ตำบลนาพรุ	อำเภอพระพรหม	๑๔. ตำบลเขาพระ	อำเภอพิปูน
๑๕. ตำบลท่าเรือ	อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	๑๖. ตำบลหินตก	อำเภอร่อนพิบูลย์
๑๗. ตำบลทุ่งปรัง	อำเภอสิชล	๑๘. ตำบลหัวไทร	อำเภอหัวไทร

ภาพกิจกรรมโครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

เป้าหมาย: 18 บ่อ งบประมาณ: 378,800 บาท

การดำเนินโครงการ

1. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน พร้อมผู้รับจ้างลงพื้นที่ดำเนินการ และทำความเข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้รับจ้าง และเกษตรกร โดยเกษตรกรเลือกขนาดและแบบ และความลึก ตามคู่มือการดำเนินโครงการ และเลือกตำแหน่งที่จะขุด ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อดิน และสภาพพื้นที่ดำเนินการ พร้อมกันนี้เกษตรกรได้จ่ายเงินสมทบ ในการดำเนินการ โดยสถานีพัฒนาที่ดิน ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่เกษตรกรไว้เป็นหลักฐาน
2. ผู้รับจ้าง นำเครื่องจักรลงพื้นที่ เพื่อดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินร่วมกับเกษตรกร ควบคุมการขุด เพื่อให้การขุดบ่อเป็นไปตามแบบ
3. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน ร่วมกันตรวจรับบ่อ และส่งมอบบ่อให้แก่เกษตรกร
4. สถานีพัฒนาที่ดินให้คำแนะนำการดูแลรักษา และการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น หนุ่ย้าแฝก สารเร่ง พ.ด. ต่างๆ

ผลการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ 2567

สพข.	สพด.	อำเภอ	ตำบล	พื้นที่เป้าหมาย (บ่อ)
11	นครศรีธรรมราช	ทุ่งใหญ่	ปริก	1
11		ช้างกลาง	สวนขัน	1
			ช้างกลาง	1
		หัวไทร	ควนชะลิก	1
		บางขัน	วังหิน	1
			บ้านลำนาว	1
		ทุ่งสง	กะปาง	1
		ฉวาง	ไสหรี	1
		นาบอน	นาบอน	2
		ถ้ำพรรณรา	คลองเส	1
		ชะอวด	ชะอวด	1
			ควนหนองหงษ์	2
			วังอ่าง	2
			ขนหาด	1
			เคร็ง	1
รวม				18

ภาพกิจกรรมโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป้าหมาย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำอำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 23 ศูนย์

วิธีการดำเนินงาน

1. การพัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1.1 พัฒนาฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดย สถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกรเจ้าของศูนย์ ร่วมกันปรับปรุงและพัฒนา จุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ที่มีอยู่ใน ศพก. เช่น ฐานเรียนรู้ด้านการทำและการใช้น้ำหมักชีวภาพ ฐานเรียนรู้ด้านการทำปุ๋ยหมัก สูตรพระราชทาน ฯลฯ เป็นต้น รวมถึงจัดทำ จุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มเติมตาม ความเหมาะสม และจัดทำสื่อการเรียนรู้จัดแสดงในรูปแบบของวีดิทัศน์ช่วยสอน หรือโปสเตอร์/แผ่นพับ เพื่อให้ มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินรวมทั้งจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้ให้เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

1.2 ปรับปรุงแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อการบริหารจัดการ พื้นที่เกษตรกรรม รายอำเภอ และข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินและเกษตรกร เจ้าของศูนย์ ปรับปรุงแผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เศรษฐกิจและองค์ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดินที่อยู่เดิมใน ศพก. ให้เป็นปัจจุบันและไม่หลุดโรย พร้อมใช้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ทันทีรวมทั้งเพิ่มเติม องค์ความรู้ในการใช้ LDD Web/ Mobile Application ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยจัดแสดงในรูปแบบ โปสเตอร์/แผ่นพับ

2. สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก. เพื่อดำเนินการ

2.1 สนับสนุนการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) โดย ร่วมให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินและนิทรรศการประกอบที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมเสริมในการจัดงาน

2.2 บริการตรวจวิเคราะห์ดิน

2.2.1 บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit)

2.2.2 แนะนำช่องทางการขอรับบริการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร ด้วยระบบออนไลน์ (e-Service) ซึ่งเป็นช่องทางที่เกษตรกรสามารถติดตามตรวจสอบสถานะของ ตัวอย่างดินและ รับรายงานผลวิเคราะห์ พร้อมทั้งคำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

3. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ และเกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์

3.1 เข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เทคโนโลยีการจัดการดิน การบริการด้านการพัฒนาที่ดิน

3.2 แนะนำแอปพลิเคชัน “แผนที่ทางเลือกพืชเศรษฐกิจ LDD Zoning” เป็นแอปพลิเคชัน ที่ ประกอบด้วยชั้นข้อมูลความเหมาะสมพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช สามารถวิเคราะห์เชิงพื้นที่โดยเลือกพื้นที่ ซึ่ง เกษตรกรสามารถนำประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับมาปรับใช้ในพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง สามารถเลือกปลูกพืช ได้อย่างเหมาะสม

3.3 แนะนำ AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน “คุยกับน้องดินดี” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่ เจ้าหน้าที่ใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่

งบประมาณ

งบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปีงบประมาณ 2566 ศูนย์ละ 7,900.00 บาท รวมเป็นเงิน 181,700.00 บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นเก้าร้อยบาทถ้วน)

ภาพกิจกรรมโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

กิจกรรมการจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวร ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

จำนวนทั้งหมด 64 ป่า พื้นที่ 94,521 ไร่

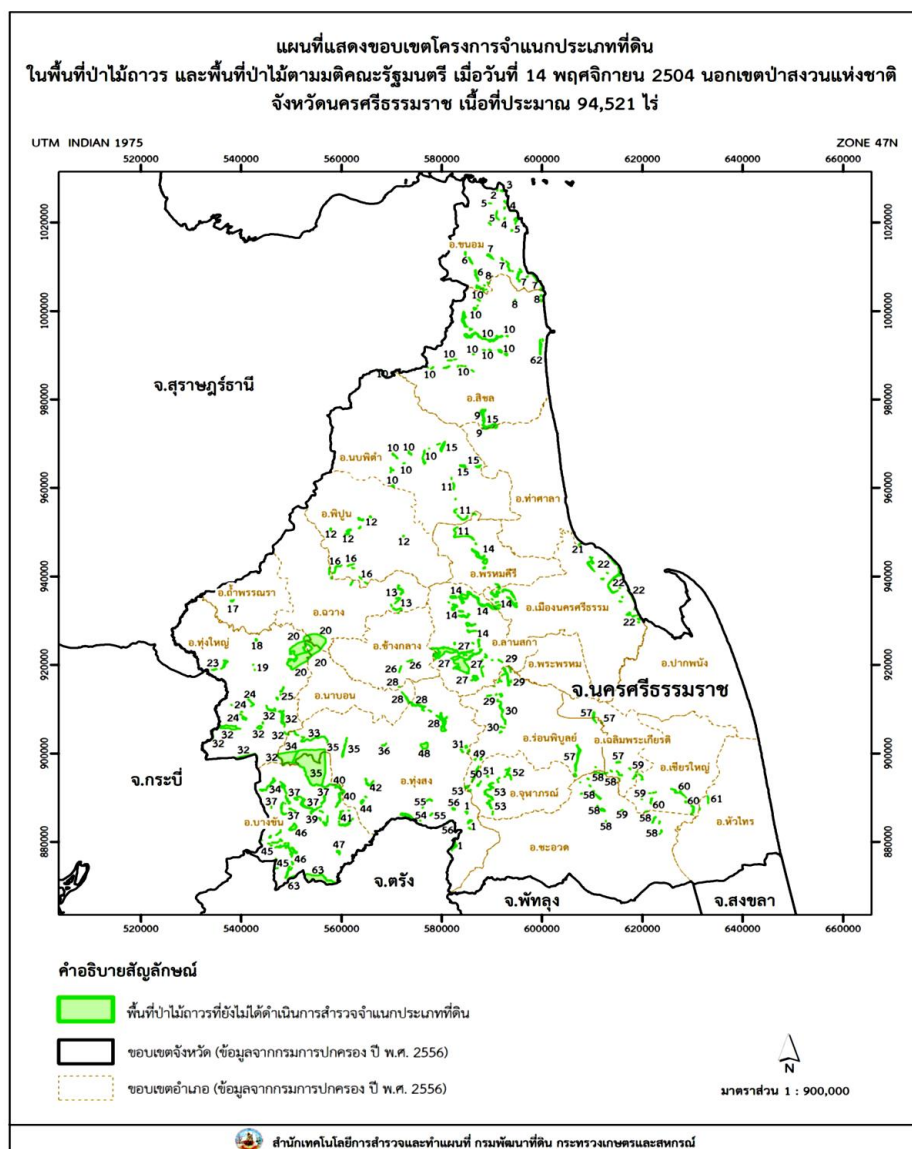
ครอบคลุม 21 อำเภอ 77 ตำบล

เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1,2 จำนวน 21,740 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ 72,772 ไร่

อยู่ระหว่างกรมพัฒนาที่ดินยืนยันข้อมูล เพื่อดำเนินการประชุมครั้งที่ 2

คณะทำงานตรวจสอบพื้นที่ (ระดับอำเภอ)

โครงการทหารพันธุ์ดี ปี 2567

ณ ค่ายเทพสตรีศรีสุนทร ต.กะปาง อ.ทุ่งสง

- เริ่มดำเนินการ ปีงบประมาณ 2563
- สำรวจดินและบริการวิเคราะห์ดิน
- สนับสนุนปัจจัยการปรับปรุงบำรุงดิน ปอเทือง กล้วยาแฟ น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ไคโลไมท์
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินและติดตามให้คำแนะนำการปรับปรุงดิน

รายงานผลการดำเนินงาน

“รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567”

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ หรือ 72 พรรษา ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2567 นับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง รัฐบาลจึงดำเนินการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 โดยกำหนดระยะเวลาขอบเขตการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2567 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 ดังนั้น เพื่อเป็นการร่วมแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ รวมทั้งร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราชจึงได้จัดโครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม

2.1 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567

2.2 เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

2.3 เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เห็นถึงความสำคัญของหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันตะกอนทับถมลงแหล่งน้ำ และช่วยเก็บความชื้นในดิน

3. เป้าหมาย และสถานที่ดำเนินการ

รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ในวันที่ 10 สิงหาคม 2567 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเป็นวิธีที่ง่ายซึ่งเกษตรกรสามารถทำได้ อย่างไรก็ตามกรมพัฒนาที่ดินได้มีการศึกษาทดลองวิจัยการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่อการพัฒนาที่ดิน คือ วิจัยและพัฒนาเพื่อการตรวจสอบและควบคุมสายพันธุ์ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟูทรัพยากรดิน และการรักษาสภาพแวดล้อม จากนั้นจึงนำไปขยายผลสู่การปฏิบัติ โดยอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมอดินอาสา เกษตรกรและประชาชนทั่วไป จัดทำจุดเรียนรู้และแปลงสาธิตการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในพื้นที่หมอดินอาสาเพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการใช้

ประโยชน์หญ้าแฝกในหลายช่องทาง เช่น เอกสารทางวิชาการ แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีโอ และเว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน (www.ddd.go.th) มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

4.1 การผลิตกล้าหญ้าแฝก เตรียมพันธุ์หญ้าแฝกเพื่อนำไปขยายพันธุ์ จนได้เป็นกล้าหญ้าแฝกแบบรากเปลือย หรือเป็นกล้าแยกหน่อลงถุง จากนั้นจึงนำกล้าหญ้าแฝกไปปลูกในพื้นที่เป้าหมาย และอีกทั้งนำไปส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในพื้นที่การเกษตร

4.2 การปลูกหญ้าแฝก กำหนดพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เป้าหมายที่พบปัญหา เช่น พื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายสูง พื้นที่วิกฤต พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก พื้นที่ที่มีความลาดชัน พื้นที่ดินที่มีปัญหาต่อการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร พื้นที่โครงการก่อสร้างต่างๆ เช่น ปลูกริมทางหรือรอบแหล่งน้ำต่างๆ

4.3 การส่งเสริมปลูกหญ้าแฝก ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกให้กับเกษตรกร ประชาชนทั่วไป หรือหน่วยงานที่สนใจ โดยตรวจสอบถึงวัตถุประสงค์ในการนำหญ้าแฝกไปปลูก การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก และถ่ายทอดความรู้ในการปลูกและดูแลรักษาหญ้าแฝก เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ที่ถูกต้อง

4.4 การจัดงานวันรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 - 12 (สพข.) สถานีพัฒนาที่ดิน 77 จังหวัด (สพด.) คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายสำหรับจัดงานวันรณรงค์ฯ ของทุกหน่วยงาน พร้อมกันในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๗ โดยใช้กล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูกที่แต่ละ สพด./ศูนย์ฯ ได้รับจัดสรรตามบทบาทที่ต้องดำเนินงาน มากำหนดจุดเน้นเพื่อจัดงานวันรณรงค์ฯ

4.4.1 การจัดงานวันรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เชิญหน่วยงานท้องถิ่นพื้นที่นั้น เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ ประชาชนทั่วไป และสื่อมวลชน เข้าร่วมในงานวันรณรงค์ฯ ด้วย เพื่อเป็นการรณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกในด้านต่างๆ กำหนดจัดงานทุกจังหวัดพร้อมกันทั่วประเทศ และถ่ายทอดสดผ่านระบบ Zoom conference Meeting และ Facebook live

4.4.2 การจัดเตรียมพื้นที่/สถานที่จัดงาน จัดเตรียมพื้นที่ปลูกหญ้าแฝกให้พร้อม ปลูกเพื่อวัตถุประสงค์ใด กำหนดรูปแบบ/วางแผนการปลูก จำนวนกล้าหญ้าแฝกที่ปลูก เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้ร่วมลงมือปลูกด้วยตนเอง ในส่วนสถานที่จัดงานให้จัดเตรียมเวที เต้นท์ และเครื่องมือสื่อทัศนูปกรณ์ ในพิธีเปิดงานให้มีความพร้อมและเหมาะสม โดยอยู่บริเวณเดียวกันกับพื้นที่ปลูกหญ้าแฝก

4.4.3 ประชาสัมพันธ์การจัดงานวันรณรงค์ฯ โดยจัดทำป้ายงานรณรงค์ฯ ณ บริเวณพื้นที่จัดงาน และสื่อสารในช่องทางอื่นของจังหวัด เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้รับรู้ถึงประโยชน์ของหญ้าแฝก และเกิดเป็นแนวร่วมในการอนุรักษ์ดินและน้ำ

4.5 การติดตามผลการดำเนินงาน ทุกหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ได้รับจัดสรรให้กรมพัฒนาที่ดินทราบ พร้อมรายงานผลการดำเนินงานลงในระบบบริหารและติดตามโครงการปลูกหญ้าแฝก (VGT) และประเมินผลการจัดงานวันรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก

6. ผู้เข้าร่วมโครงการ

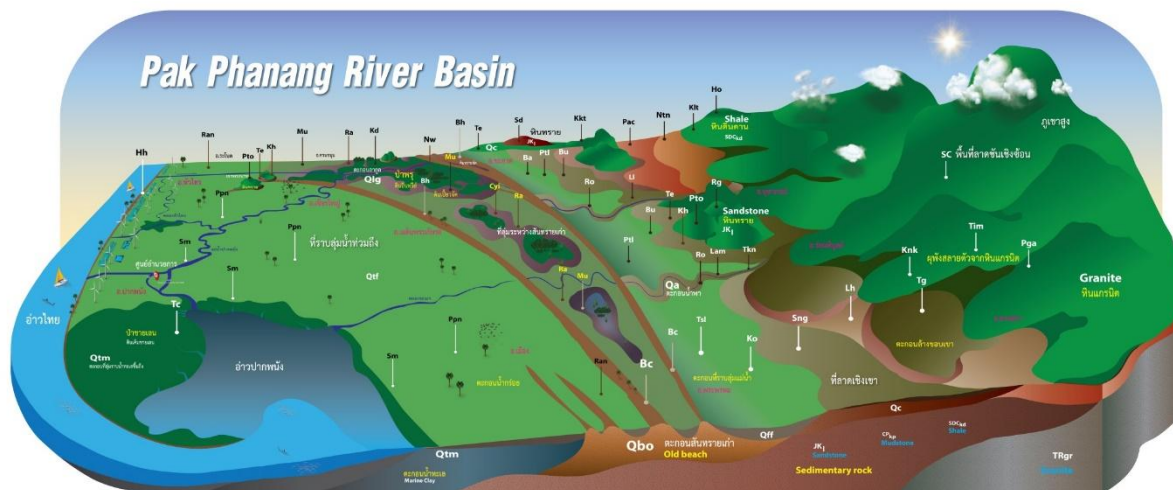
ผู้เข้าร่วมโครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 รวมจำนวน 600 ราย ประกอบด้วย

- ประธานในพิธี นายอรรถกร ศิริลัทธยากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน 80 ราย
- หมอดินอาสา 200 ราย
- หน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 80 ราย
- หน่วยงานภายนอก 240 ราย

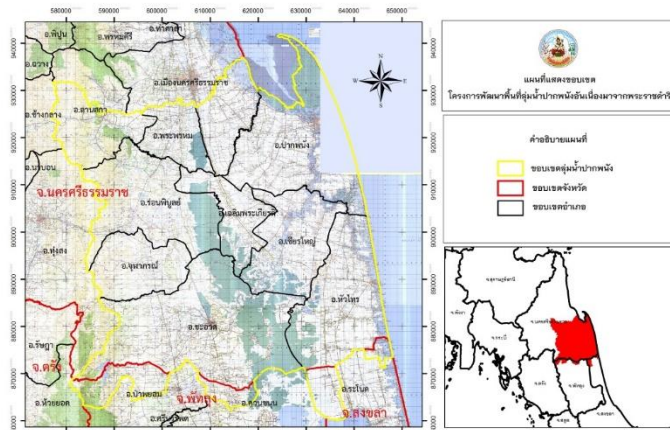
ภาพกิจกรรมรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

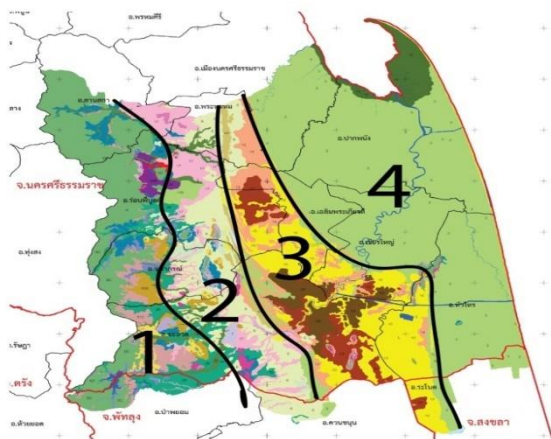
ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ 2567

พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครอบคลุมพื้นที่ จ.นครราชสีมา รวม 10 อำเภอ
อ.ปากพนัง อ.เชียรใหญ่ อ.ชะอวด อ.ร่อนพิบูลย์
อ.จุฬาภรณ์ อ.หัวไทร อ.เฉลิมพระเกียรติ อ.เมือง
อ.พระพรหม และ อ.ลานสกา
รวมถึงพื้นที่บางส่วนของ
อ.ป่าพะยอม อ.ควนขนุน จังหวัดพัทลุง และ
บางส่วนของ อ.ระโนด จังหวัดสงขลา
มีพื้นที่ 2,293,685 ไร่

สภาพภูมิประเทศแบ่งออกเป็น

1. เทือกเขาสูง
2. ที่ลาดเชิงเขา
3. ที่ลุ่มระหว่างสันทราย
4. ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี 2567

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย นับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการ ดำเนินงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	งบประมาณ ที่ได้รับ	ผลการเบิกจ่าย งบประมาณ
1. การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	950	1,078.75	4,462,680	4,462,680
2. ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว	ไร่	500	500	999,300	999,300
3. ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	ไร่	100	100	649,100	649,100
4. ปรับปรุงพื้นที่บ่อกักน้ำในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูปะการังและสิ่งแวดล้อม	ไร่	150	156	2,965,500	2,965,500
5. สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ไร่	140	140	476,000	476,000
6. สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	500	500	325,000	325,000

กิจกรรมการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

1. งานปรับระดับพื้นที่นา ก่อสร้างโดยการลบล้นนาเดิมซึ่งมีขนาดเล็กและเป็นผืนนาแปลงเล็กแปลงน้อยแล้วสร้างคันนาขึ้นมาใหม่โดยให้มีขนาดกว้างและสูงกว่าเดิมเป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในแปลงนา บนตัวคันนาสามารถปลูกพืชชนิดต่างๆ ได้ เช่น ไม้ผลและพืชผัก ความสูงและความกว้างของคันนาจะผันแปรไปตามลักษณะดิน พื้นที่ดินลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาหรือปริมาณน้ำที่จะเก็บกักหรือระบายออก วัตถุประสงค์หลักของพื้นที่ใช้ทำนา การพัฒนาพื้นที่นาดังกล่าวเพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินเกิดผลตอบแทนสูงสุดคุ้มค่าการลงทุน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 - 2566 รวมเนื้อที่ 44,445 ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 524 ไร่ พื้นที่ หมู่ 3,4,6 ตำบลควนเกย อำเภอร่อนพิบูลย์ และ หมู่ 6 ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. งานปรับระดับพื้นที่นาแบบมีคูน้ำ มีลักษณะเป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกันตลอดเช่นเดียวกับแบบที่ 1 แต่มีการขุดคูน้ำเพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำ โดยการขุดดินทำเป็นคูแล้วเอาดินนั้นขึ้นมาทับถมเป็นคันดินวัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ระบายน้ำและส่งน้ำในแปลงปลูกพืช บนคันดินยังสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆ การใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ของพื้นที่ยังใช้ทำนาและพื้นที่ส่วนหนึ่งปลูกพืชเศรษฐกิจ ร่องน้ำสามารถเลี้ยงปลาได้ ซึ่งเป็นทางเลือกให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินลักษณะผสมผสาน ลดความเสี่ยงจากการทำนาเพียงอย่างเดียว โดยดำเนินการในเขตปลูกข้าวเพื่อการค้า ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 – 2566 รวมเนื้อที่ 6,447 ไร่

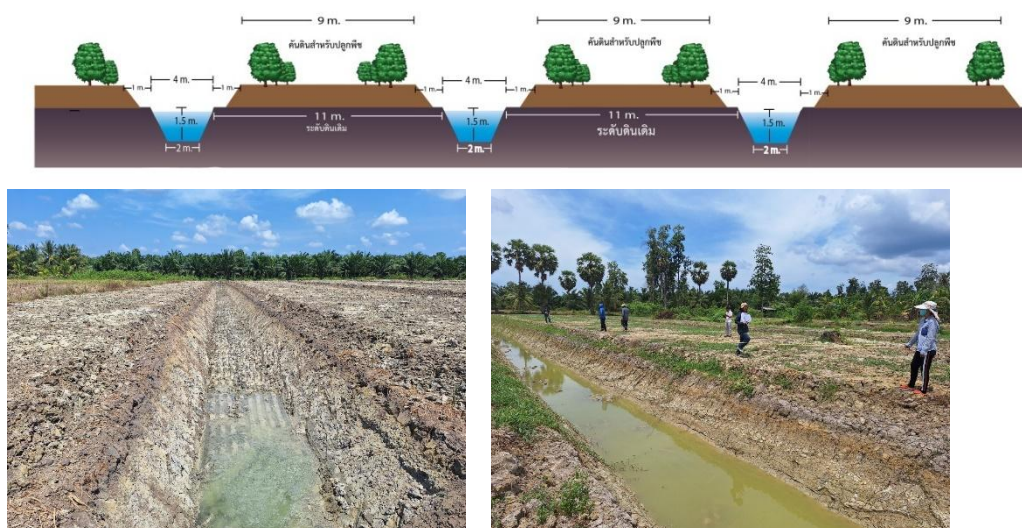

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 92.50 ไร่ พื้นที่ หมู่ 8 ตำบลนาบนา อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. งานคุยก่อง มีลักษณะคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของ คันดินอยู่ในระดับเดียวกัน ทำโดยการขุดดินขึ้นให้เป็นคูน้ำทั้งสองด้านแล้วนำดินนั้นมาถมเป็นคันดิน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในพื้นที่ราบและราบลุ่ม บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ขนาดของร่องปลูกไม้ผลจะผันแปรไปตามลักษณะดิน การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 สามารถออกแบบต่อเนื่องทำเป็นแปลงใหญ่ๆ ได้ เพื่อให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำนาที่มีศักยภาพต่ำได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า ได้มีทางเลือกใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2550 – 2566 รวม เนื้อที่ 6,591 ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3

(ขุดคูร่องปลูกพืช)

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 462.25 ไร่ พื้นที่ หมู่ 4,6,7,8,9,10 ตำบลท่าพญา หมู่ 2,3 ตำบล บ้านใหม่ หมู่ 7 ตำบลชะเมา หมู่ 1,4,5,6,7 ตำบลหูล่อง หมู่ 1,5 ตำบลบ้านเพิง อำเภopakพนัง หมู่ 2,4 ตำบลควนชะลิก หมู่ 2,7,8 ตำบลเขาพังไกร 4,5,6,7,8 ตำบลท่าซอม อำเภอกำแพงเพชร หมู่ 2 ตำบลเสื่อหึง อำเภอยะรังใหญ่ หมู่ 3,11 ตำบลเชียรเขา อำเภอนครหลวงพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด 306,157 ไร่ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ซึ่งดินเปรี้ยวเป็นดินที่มีศักยภาพในการผลิตต่ำ การปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัด จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการดินเปรี้ยวจัด แต่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการดิน ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้จากการปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัดให้ผลผลิตที่ต่ำ

จากสภาพปัญหา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริให้นำรูปแบบการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาขยายผลและปรับใช้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งสภาพพื้นที่มักมีพืช พืชเสม็ด กระเจ็ด กก ขึ้นอยู่ในพื้นที่ดินเปรี้ยว เมื่อขุดลึกลงไปดินประมาณ 50-100 เซนติเมตร จะพบจุดประซึ่งเป็นสารสีเหลืองคล้ายสีฟางข้าวหรือลักษณะเป็นผงของสารประกอบกำมะถันกระจายอยู่ตามเนื้อดิน การจัดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ ด้วยการใช้น้ำปูนบดอัตรา 1 - 2 ตัน/ไร่

หว่านลงในพื้นที่แล้วไถกลบ หลังจากนั้นจึงทำนาตามปกติ หินปูนบดจะค่อยๆ ทำปฏิกิริยากับดินเปรี้ยว ซึ่งใช้ระยะเวลาทำปฏิกิริยาและสลายไปในดินนาน 3 - 4 ปี ส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่ที่ใช้ข้าวปลูกพันธุ์เฉียงพัทลุง เล็บนก สังข์หยด ชัยนาท 1 จากเดิมผลผลิตเฉลี่ย 150 – 350 กิโลกรัม/ไร่ ภายหลังการปรับปรุงดินทำให้ได้ผลผลิตข้าวพันธุ์เฉียงพัทลุงเพิ่มขึ้นเป็น 550 กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 เพิ่มขึ้นเป็น 670 กิโลกรัม/ไร่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551 เป็นต้นมา

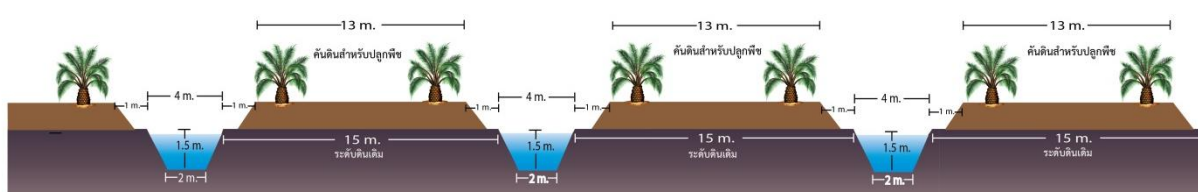

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 500 ไร่ พื้นที่ หมู่ 3,4,9 ตำบลหนองหาด อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน

โดยดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวที่มีสภาพเป็นที่นาร้าง/ที่ทิ้งร้าง โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดยกทรง) เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการในเขตส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีประมาณปี 2551 – 2566 รวมเนื้อที่ 36,838 ไร่

โครงการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน (ชุดยกทรงปลูกปาล์ม)

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 100 ไร่ พื้นที่ หมู่ 4,10 ตำบลแหลม หมู่ 2,4,5 ตำบลควนชะลิก อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่บ่อทุ่งในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดยกร่อง) ในพื้นที่นาทุ่งร้าง/ที่ทิ้งร้าง เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ดำเนินการปีงบประมาณ 2554 – 2566 รวมเนื้อที่ 668 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 156 ไร่ พื้นที่ หมู่ 2 ตำบลหน้าสน หมู่ 2,9 ตำบลท่าซอม หมู่ 3,5,6 ตำบลเกาะเพชร หมู่ 5 ตำบลรามแก้ว หมู่ 8 ตำบลเขาพังไกร หมู่ 4 ตำบลหัวไทร อำเภอกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย หมู่ 4,7,10 ตำบลท่าพญา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด

ปุ๋ยพืชสดเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยยกระดับของอินทรีย์วัตถุในดินให้สูงขึ้นเพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ป้องกันการเสื่อมโทรมของดินและช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ หลังจากไถกลบส่วนหนึ่งของเศษพืชที่ตากแห้งอยู่จะทำหน้าที่คลุมดินป้องกันการระเหยของน้ำจากผิวดิน ขณะเดียวกันเศษพืชที่อยู่ในดินเมื่อ

สลายตัวจะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุช่วยให้สภาพทางกายภาพของดินดีขึ้น ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ – ๒๕๖๖ รวมเนื้อที่ ๖๑,๗๗๑ ไร่

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 500 ไร่ พื้นที่ หมู่ 1,4 ตำบลท่าพยา หมู่ 1,5,6 ตำบลปากแพรก หมู่ 3 ตำบลขนานนก หมู่ 3,4,7,8 ตำบลบ้านเพิง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.

ส่งเสริมและสาธิตวัสดุการเกษตร ขุยมะพร้าว น้ำมัน มูลไก่ มูลไก่เกลบ และสาธิตการทำปุ๋ยหมักโดยการใช้สารเร่ง พด.1 ในการทำปุ๋ยหมัก เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้ในการทำการเกษตรให้เกิดประโยชน์ ลดต้นทุนการผลิต และได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 – 2566 รวมเนื้อที่ 5,610 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ ปี 2567 : จำนวน 140 ไร่ พื้นที่ หมู่ 2 ตำบลบ้านใหม่ หมู่ 2,5,8 ตำบลเกาะหวด หมู่ 13 ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง หมู่ 3 ตำบลท่าชอม หมู่ 1 ตำบลควนชะลิก หมู่ 2 ตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ 2567

หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้มอบนโยบายและจัดสรรงบประมาณให้ ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี 2562 ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร เพื่อขยายผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นั้น สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการสำรวจและทบทวนพื้นที่ดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร ซึ่งตรงกับกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร และโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ซึ่งเป็นกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่ เยาวชน บุคคลทั่วไป ให้มีความเข้าใจ ตระหนักในความสำคัญเกิดความปิติ และสำนึกที่จะร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ พืชพรรณของไทยให้คงอยู่เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าประจำชาติสืบไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราชมีความประสงค์ที่จะสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืชและเก็บรวบรวมทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดกิจกรรมปลูกรักษาและใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืชด้านอื่น เนื่องจากพื้นที่ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยจัดรวบรวมพันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ ซึ่งควรค่าแก่ปลูกรักษาไว้

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 2) เพื่อปลูกรักษาทรัพยากรที่มาปลูกไว้ในสถานีฯ
- 3) เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- 4) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- 5) เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาต้นไม้ และการสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

นางสาวนิศรา จงหวัง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

งบประมาณที่ได้รับ

- กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร ปี 2567 เป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท
- กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร (กิจกรรมที่ดำเนินการควบคู่กับกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร) เป็นจำนวนเงิน 4,500 บาท
- กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนต่อยอด จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนใหม่ จำนวน 2 โรงเรียน เป็นจำนวนเงิน 5,200 บาท

งบประมาณสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ. - กรมพัฒนาที่ดิน) รวมเป็นจำนวนเงิน 14,700.- บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)

งบประมาณสนับสนุนจากสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช กรมพัฒนาที่ดิน สำหรับจัดทำป้ายโครงการและป้ายติดต้นไม้ จำนวน 10,200 บาท

สถานที่ดำเนินงาน

กิจกรรม : ปกป้องทรัพยากร

ดำเนินการ : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช 176 หมู่ที่ 3 ต.นาสาร อ.พระพรหม

จ.นครศรีธรรมราช

กิจกรรม : สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

โรงเรียนใหม่

- โรงเรียนหัวไทรเรือนประชาบาล อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช

- โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช

ต่อยอดโรงเรียนเดิม

- โรงเรียนวัดพระเพรง อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช

- โรงเรียนมะม่วงทอง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปลูกป่าทรัพยากร

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ปีที่เริ่มดำเนินการ พ.ศ. 2562

ขนาดแปลงปลูกรักษา 4 ไร่ จำนวนแปลงปลูกรักษา 1 แปลง

พิกัดขอบเขตพื้นที่ UTM (สพข./สพด./ศูนย์) E 600404 N 923611

งบประมาณ 15,200 บาท

ลำดับที่	กิจกรรมภายในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	จำนวน
1	เก็บข้อมูลดิน ส่องวิเคราะห์ สมบัติทางกายภาพ ทางเคมี ทางชีวภาพ การสะสมคาร์บอนในดิน การย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดิน และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในดิน พร้อมบรรจุส่งมอบกรมฯ	6 ชุด
2	ปรับปรุงพื้นที่ ตัดแต่งต้นไม้ ตัดหญ้าบริเวณพื้นที่โครงการ	4 ไร่
3	ปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่ตาย	5 ชนิด
4	จัดทำป้ายโครงการ และป้ายชื่อติดต้นไม้ พร้อมติดตั้ง	36 ป้าย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

(กิจกรรมที่ดำเนินการควบคู่กับกิจกรรมสำรวจเก็บรวบทรัพยากร)

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ปีที่เริ่มดำเนินการ พ.ศ.2562

แปลงปลูกรักษา 4 ไร่ จำนวนแปลงปลูกรักษา 1 แปลง

พิกัดขอบพื้นที่ UTM (สพข.สพด./ศูนย์) E 600404.N 923611

งบประมาณ 4,500.-บาท

ลำดับที่	กิจกรรมที่ดำเนินงาน (อธิบายรายละเอียดพร้อมภาพประกอบ)	พื้นที่ดำเนินการ (ไร่)	หมายเหตุ
1.	ทำปุ๋ยหมัก สูตรพระราชทาน สำหรับปรับปรุงดินใน	4	
2.	พื้นที่โครงการสำรวจและเก็บตัวอย่างพืชประจำถิ่น	50	

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
 หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช
 งบประมาณ โรงเรียนละ ๑,๘๐๐ จำนวน ๒ โรงเรียน เป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๒๐๐ บาท
 ประกอบด้วย ๑. งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากกรมฯ ๕,๒๐๐ บาท
 ๒. งบประมาณที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น (ระบุ) - บาท

ลำดับ ที่	โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน				กิจกรรมที่ดำเนินงาน (อธิบายรายละเอียดพร้อม ภาพประกอบ)	จำนวนนักเรียนที่ เข้าร่วมกิจกรรม (คน)	หมายเหตุ
	ชื่อโรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
๑	โรงเรียนหัวไทรเรือน ประชาบาล	หัวไทร	หัวไทร	นครศรีธรรมราช	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน	๔๐ คน	โรงเรียน ใหม่
๒	โรงเรียนทุ่งใหญ่ วิทยาคม	ท่ายาง	ทุ่งใหญ่	นครศรีธรรมราช	๒. สาธิตการผลิตน้ำหมัก ชีวภาพ พด ๒ ๓. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมัก สูตรพระราชทาน		โรงเรียน ใหม่
๓	โรงเรียน บ้านมะม่วงทอง	ท่าดี	ลานสกา	นครศรีธรรมราช	๑. สนับสนุนวัสดุ การเกษตร - เมล็ดพันธุ์ผัก - กากน้ำตาล - ถังหมักพลาสติก	๑๕	ต่อยอด โรงเรียนเดิม
๔	โรงเรียนวัดพระเพรง	นาสาร	พระ พรหม	นครศรีธรรมราช		๒๐	ต่อยอด โรงเรียนเดิม

ช่องทางติดต่อ

สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

176 ม.3 ต.นาสาร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช 80000

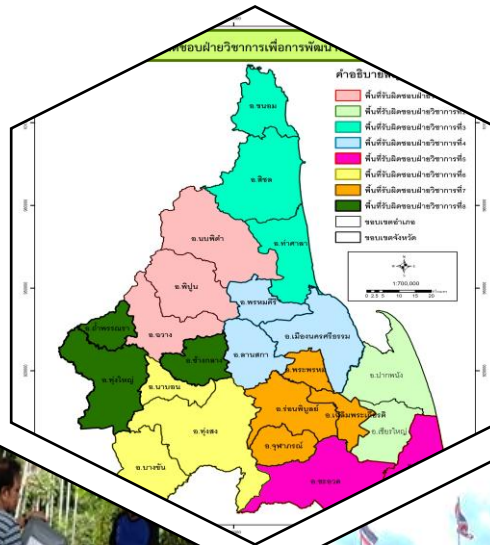
โทร. 075-378609

Email : nrt01@ldd.go.th

เพจ facebook : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

ลิงค์ : https://www.facebook.com/Ldd11NRT?locale=th_TH

ช่องทางติดต่อ

สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์